БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 235 (17.219). ● 13 октябрь 1978 йил, жума ● Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

БУТУН КУЧ—ПАХТА ТЕРИМИГА!

„Оқ олтин» диёрида ҳозир ҳамманинг диққат-эътибори, фикри-зикри бир нарсага — халқимизнинг миллий ифтихори, бебаҳо бойлиги бўлган пахта ҳосилини йиғиб-териб олишга қаратилган. Шу кунларда жойларда бўлиб ўтаётган турли йиғилишларда, тўй-томошаларда, дўстлар даврасида, оила гурунгида, театр ва кино залларида — ҳамма ерда гапнинг боши, қизғин баҳсларнинг мавзуи пахта. Ҳамманинг тилида ва дилида пахта. Одамларни пахта териш ва тайёрлашнинг бориши, қайси область ва район кунига қанчадан пахта тайёрлаётгани, қайси колхоз ва совхоз зафар маррасини эгаллагани қизиқтирмоқда. Ҳамма пахтакор бўлган, пахтанинг меҳри дилларга пайванд, ҳамманинг қалби пахта ишқи билан урадиган республикамизда ҳозир пахта ҳақида ўйламаётган, ҳосилнинг тақдири ҳақида қайғурмаётган биронта ҳам киши бўлмаса керак.

Халқимиз Бухоро, Наманган, Фарғона, Андижон ва Қашқадарё областлари марра томон тобора яқинлашиб бораётганидан, Тошкент, Жиззах ва Сирдарё областларида пахта териш ва тайёрлаш юксак суръатлар билан олиб борилаётганидан, дастлабки даврда жуда орқада бўлган Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида кейинги кунларда суръат кўтарилганидан бениҳоя хурсанд бўлмоқда. Ана шу областлар ва автоном республикадаги партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органларининг ташкилотчилик ҳамда сиёсий фаолиятидан, пахтакорлар ва механизаторларнинг фидокорона меҳнатидан қаноат ҳосил қилмоқда. Айни вақтда кейинги кунларда айрим областларда ҳосил йиғим-терими суръатининг сусайишига йўл қўйилгани, терилаётган ва давлатга топширилаётган пахтанинг миқдори камайиб кетгани ташвиш туғдирмоқда.

Бу табиий. Чунки республикада ўнинчи беш йилликнинг зарбдор учинчи йили учун пахта тайёрлаш юзасидан белгиланган план энди олтмиш процент атрофида бажарилди. Пахтакорлар ва механизаторлар бу йилги мураккаб об-ҳаво шароитида жуда катта машаққат чекиб, кўп меҳнат ва беҳисоб куч-ғайрат сарфлаб етиштирган мўл ҳосилнинг катта қисми ҳали далада, ғўза тупларида турибди. Шу туфайли ҳозир республикамизда кун тартибида турган асосий масала, маҳаллий партия, совет, комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, барча меҳнаткашлар олдида турган асосий вазифа — етиштирилган барча ҳосилни сира нобуд қилмасдан тезроқ йиғиб-териб олиб, давлатга топширишдан, КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларига жавобан она-Ватанга 5 миллион 700 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиш юзасидан қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятни, партияга, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневга берилган ваъдани шараф билан бажаришдан иборат.

Кейинги кунларда ҳавонинг ҳарорати пасайиб кетди. Ҳа, куз кузлигини қиляпти. Олдинда эса қиш. Бундан кейин ҳаво янада совимайди, даладаги ҳосилнинг ҳаммаси тўла йиғиб-териб олинмагунча ёғин-сочинли кунлар бўлмайди деб ҳеч ким кафиллик беролмайди. Шу туфайли бутун куч ва имкониятларни теримга тўла сафарбар этиб, ҳозирги қуёшли, илиқ-иссиқ кунларнинг ҳар бир соати ва минутидан самарали фойдаланиш зарур. Қуёш кулиб боқиб турган ҳозирги кунларнинг ҳар бир соати ва минути ғанимат. Шуни унутмаслик керакки, ёғин-сочинли кунлар бошланганда ҳозир бир кунда қилинадиган иш ўн кунга судралиб кетади. Тажрибадан шу нарса маълумки, ёғингарчилик бошланиб кетиши натижасида даладаги ҳосилни териб олиш имконияти бўлмагани сабабли планни бажариш арафасида турган область, район, колхоз ва совхозлар давлатга бир процент, ҳатто ярим процент пахта топшириб, ғалаба рапорти бериши учун ўнлаб кунлар талаб қилинган вақтлар бўлган.

Ана шундай аҳволнинг такрорланмаслиги учун терим суръатини барча чоралар билан кучайтириш, мавжуд терим машиналарининг ҳаммасини тўхтовсиз ишлатиш керак. Шунга эришиш керакки, теримда иштирок этаётган ҳар бир киши, машина билан пахта тераётган ҳар бир механик-ҳайдовчи юқори унум билан ишласин, белгиланган кунлик нормани тўла ва ошириб бажарсин.

Кейинги кунларда умуман республикада пахта териш ва тайёрлашнинг суръати бир мунча сусайди. Бир қатор областларда кунлик ўсиш икки процентдан ҳам камайиб кетди. Бунга жойларда хотиржамликка берилиб, бўшашувчиликка йўл қўйилаётгани, теримчилар ва механизаторлар ўртасида интизом бўшашиб кетгани, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг бир қисми теримда қатнашмаётгани, мавжуд терим агрегатларининг ҳаммаси тўла ишлатилмаётгани, теримда қатнашаётган кишиларнинг меҳнат унумдорлиги пасайиб кетгани сабаб бўлмоқда.

Масалан, республика колхоз ва совхозларидаги мавжуд 32917 терим машинасидан ҳозир ҳар куни ўрта ҳисобда қарийб ўн мингтаси ишламаётир. Бунинг устига, ҳар бир машина билан бир кунда 5—6 тонна ўрнига ўрта ҳисобда 3,5—4 тонна пахта териляпти. Теримда қатнашаётган қарийб икки миллион кишининг ҳар бири эса бир кунда 70—80 килограмм ўрнига 35—40 килограммдан пахта теряпти. Агар барча терим агрегатлари тўла ишлатилса ва ҳамма механик-ҳайдовчилар, теримчилар кунлик нормани бажарса, шу ҳисобнинг ўзидан ҳар куни терилаётган ва давлатга топширилаётган пахтанинг миқдорини камида бир ярим баравар ошириш мумкин.

Демак, ҳозирги энг асосий вазифалардан бири — қишлоқдаги меҳнат қилиш қобилиятига эга бўлган барча аҳолининг теримда тўла қатнашишини, мавжуд терим машиналарининг ҳаммаси тўла ишлатилишини таъминлаш билан бир қаторда, ҳар бир теримчининг, механик-ҳайдовчининг имкони борича кўпроқ пахта теришига эришишдан иборат.

Терим суръатини кучайтириш, далалардан кун сайин кўпроқ пахта териб олиш учун, даставвал уюшқоқликни, интизомни кучайтириш зарур. Колхоз ва совхозлардаги механик-подборшчикларни ишга тушириб, ерга тўкилган пахтани териб олишни ташкил этиш, совуқ бўлиб ўтган жойларда кўсак юлиш машиналарини ҳам ишлатиш, ердан териб олинган пахтани кўрак чувиш машиналаридан ўтказишни узлуксиз ташкил этиш даркор. Пахта нобудгарчилигига қарши курашни кучайтириш, ҳосилнинг ҳар бир граммини кўз қорачиғидай асраш лозим.

Шуни яхши билиш керакки, ҳозирги қулай шароитдан фойдаланиб, даладаги ҳосил ўз вақтида йиғиб-териб олинмаса, у ёғин-сочинли кунларга қолдирилса пахтанинг сифати бузилади. Ёғин-сочинли кунларда терилган пахтани қуритиб, давлатга топшириш учун қўшимча меҳнат ва маблағ сарфланади, ортиқча оворагарчилик бўлади. Натижада ҳосилнинг таннархи қимматлашиб кетади. Бу ўз навбатида колхоз ва совхозларнинг экономикасига, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг моддий манфаатдорлигига салбий таъсир қилади. Бизга шунчаки пахта эмас, балки аъло сифатли, оппоқ олтиндек пахта керак.

Ҳозир ҳамманинг ўрни далада, ҳосилнинг тақдири ҳал қилинаётган жойда. Ёшу-қари, катта-ю кичик ҳамма пахта теримида фаол қатнашиши, биз учун жондек азиз, олтиндан қиммат пахтамизни сўнгги граммигача нобуд қилмай териб олиш, давлатга топшириш учун курашда актив иштирок этиши керак.

Ҳамма теримга!

РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ:

Баҳор кезларида бўлгани каби куз фасли ҳам оғир ва қийин келди. Об-ҳаво ўзгариб, совуқ-изғирин дамлар бошланди. Айрим жойларда ёмғир шивалаб ўтди, далаларга қиров тушди. Демак, қишлоқ хўжалигида қийин вазият вужудга келди. Аммо, бундан олдинги йилларда шундай аҳвол юз берганида ҳам бизнинг пахтакорларимиз жасорат-мардлик кўрсатиб, табиий офатларни мардонавор енгганлар. Ватан олдидаги муқаддас бурчларини ҳамиша шараф билан бажарганлар. Бу йил ҳам шундай бўлади!

Пахта — ўзбек халқининг улуғ шарафи, буюк интернационалистик шуҳрати, ғурур ва ифтихори экан, уни йиғиб-териб олиш, 5 миллион 700 минг тонналик улкан хирмонга ҳисса қўшиш республикамиздаги ҳар бир кишининг ватанпарварлик бурчидир. Ҳозирги пайтда ҳар бир кишининг ўрни пахтазорда бўлмоғи керак.

Ўз кучлари, моддий-техника имкониятлари билан қишлоққа ҳамиша ёрдам кўрсатиб келаётган шаҳар ва район марказларининг меҳнаткашлари, оталиқ ташкилотларининг ходимлари йиғим-теримга отланинг! Сизларнинг пахтакорларга ёрдамингиз, айниқса шу вазиятда янада самаралироқ бўлиши даркор.

Бутун куч, моддий-маънавий имкониятлар пахта йиғим-теримига!

Ҳар қандай шароитда ҳам йиғим-терим суръатини жадаллаштириб, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 61 йиллигини она-Ватанга 5 миллион 700 минг тонна пахтани армуғон қилиш билан кутиб олайлик!

5 700 000 ТОННА „ОҚ ОЛТИН" УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 12 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида).

Бухоро	1,29	81,71	1,85	74,03
Наманган	1,50	77,89	2,10	74,83
Фарғона	1,28	76,31	1,87	61,40
Андижон	1,29	72,87	1,77	74,40
Қашқадарё	2,13	70,92	2,28	57,49
Сурхондарё	1,72	67,27	1,81	64,54
Тошкент	2,27	62,27	1,98	57,67
Жиззах	3,00	53,52	3,47	60,68
Самарқанд	2,19	44,11	2,49	40,80
Сирдарё	3,06	40,86	3,18	44,30
Хоразм	1,85	32,83	1,66	19,66
ҚҚАССР	1,65	22,27	1,65	12,65
Республика бўйича	1,85	60,59	2,17	54,51
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Бухоро	1,79	63,45		
Наманган	1,08	62,50		
Сурхондарё	1,97	46,64		
Қашқадарё	2,36	35,09		
Республика бўйича	2,02	45,41		

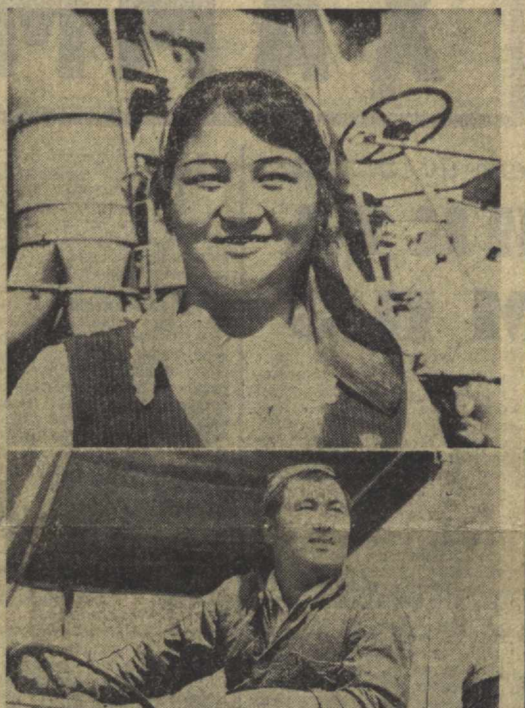

Республикамизда машина терими қизғин давом этяпти. «Пўлат от» суворийлари ўз агрегатларини юксак унум билан ишлатиб, катта самараларга эришаётирлар. Улар қаторида Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг моҳир механик-ҳайдовчиси Уролхон Алибоева ҳам бор. Унинг шу кунгача терган пахтаси 350 тоннадан ошди.

Фарғона область, Бағдод районидаги «Ленинград» колхозининг механик-ҳайдовчиси Солижон Қозоқов бу йил 240 тонна пахта териш мажбуриятини олган. Суратларда: (юқоридан) Уролой Алибоева ва Солижон Қозоқов ўртоқлар.

Р. Остонов ва Т. Ҳамроқулов фотолари.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети қурилиш ва монтаж ташкилотларининг беш йиллик зарбдор қурилишларидаги социалистик мусобақаси якунларини чиқардилар.

Сентябрь ойи якунларига кўра, Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли «Узпромвентиляция» трестининг Олмалиқ кўчма механизациялаштирилган колоннасининг коллективи В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия комбинати электр пўлат қуйиш ишлаб чиқариши комплекси қурилишини ва фойдаланишга топширишни жадаллаштириш учун социалистик мусобақада ғолиб деб топилди, (бошлиғи ўрток Ҳасанов, партия ташкилотининг секретари ўрток Ткачев, касаба союз қурилиш комитетининг раиси ўртоқ Жарикова), бу коллективга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофоти берилди.

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли «Узэлектромонтаж» трестининг Чирчиқ монтаж бошқармаси (бошлиғи ўрток Давидов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Расько, касаба союз қурилиш комитетининг раиси ўртоқ Крайних, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Селединов), Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Узбекшахтострой» қурилиш трестининг 3-кўчма механизациялаштирилган колоннаси (бошлиғи ўрток Лукъянов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Хабибулин, касаба союз қурилиш комитетининг раиси ўртоқ Атаманюк, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Абсаматов) комплекс қурилишида сентябрь ойида яхши ишлаганлиги қайд этилди.

В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати объектлари қурилишини жадаллаштириш учун социалистик мусобақада сентябрь ойи якунларига кўра Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли 93-махсус трестнинг «Промтехмонтаж» Олмалиқ монтаж бошқармаси коллективи ғолиб деб топилди (бошлиғи ўрток Те Хоям, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ким, касаба союз қурилиш комитетининг раиси ўртоқ Голубенко, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Беллон). Бу коллективга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофоти берилди.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Узстроймеханизация» трестининг Олмалиқ 2-механизация ихтисослаштирилган бошқармаси (бошлиғи ўрток Межидов, партия ташкилотининг секретари ўрток Лобов, касаба союз қурилиш комитетининг раиси ўрток Уфаев, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Камбаров), Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Узтрансспецстрой» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Олмалиқ ихтисослаштирилган бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Ногай, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Галтаева, касаба союз қурилиш комитетининг раиси ўрток Аверьянова, комсомол ташкилотининг секретари ўрток Коробкова) кон-металлургия комбинати объектлари қурилишида сентябрь ойида яхши ишлаганлиги қайд этиб ўтилди.

Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида капролактам ишлаб чиқариладиган объектлар қурилишини жадаллаштириш учун социалистик мусобақада Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли «Узстальконструкция» трестининг «Стальмонтаж» Тошкент монтаж бошқармасининг коллективи сентябрь ойидаги иш якунларига кўра ғолиб деб топилди (бошлиғи ўртоқ Левицкий, партия ташкилотининг секретари ўрток Белова, касаба союз қурилиш комитетининг раиси ўрток Петаев). Бу коллектив Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофотига сазовор бўлди. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Узтрансспецстрой» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Чирчиқ ихтисослаштирилган бошқармаси (бошлиғи ўрток Желилов, партия ташкилотининг секретари ўрток Фурман, касаба союз қурилиш комитетининг раиси ўрток Николаев, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Бекирова), Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли «Узпромвентиляция» трестининг Оққовок кўчма механизациялаштирилган колоннаси (бошлиғи ўрток Полищук, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Поваренкин, касаба союз қурилиш комитетининг раиси ўрток Жданкин, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Осмонов) капролактам объектлари қурилишида сентябрь ойида яхши ишлаганлиги қайд этиб ўтилди.

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК ВАЗИЯТИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Вьетнам Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари, РСР бош министрининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Нгуен Зуй Чинни 12 октябрь куни қабул қилди. Нгуен Зуй Чинь ватанига кетатуриб, Москвада тўхтаб ўтган эди.

А. А. Громико билан Нгуен Зуй Чинь ўртасида самимийлик ва қардошларча дўстлик вазиятида бўлиб ўтган суҳбат чоғида икки томонлама муносабатларга доир бир қанча масалалар, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи баъзи бир халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

А. А. Громико қаҳрамон Вьетнам халқининг гуллаб-яшнаётган социалистик жамият барпо этиш, ўзининг мустақиллиги ва суверенитетини ҳимоя қилиш йўлидаги курашида у билан бирдамликни совет раҳбарлари номидан яна бир бор таъкидлади.

Нгуен Зуй Чинь Вьетнамнинг ҳаққоний ишини қўллаб-қувватлаётганликлари учун КПСС Марказий Комитетига, СССР ҳукуматига ва совет халқига Вьетнам халқининг, Вьетнам Социалистик Республикаси Коммунистик партияси ва ҳукуматининг самимий миннатдорчилигини изҳор қилди.

А. А. Громико меҳмон шарафига нонушта зиёфат уюштирди. Зиёфатда КПСС Марказий Комитетининг секретари К .В. Русаков, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосарлари, ВСРнинг СССРдаги элчиси Нгуен Хиу Кхиеу ҳамда бошқа Совет ва Вьетнам расмий кишилари ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

ҒАЛЛА—ДАВЛАТГА

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

САРАТОВ, ВОЛГОГРАД ва КУЙБИШЕВ ОБЛАСТЛАРИНИНГ қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, 1978 йилда давлатга ғалла сотиш планларини муваффақиятли бажардилар.

ҚАҲРАМОННИНГ ЮРТИДА БРОНЗА БЮСТИ ЎРНАТИЛДИ

ОЛМАОТА, 11 октябрь. (Т .СС). Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаевнинг юрти — Қозоғистон пойтахтида бугун қаҳрамоннинг бронза бюстини очишга бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди. У СССР Олий Совети Президиумининг фармонига мувофик барпо этилди.

Шу воқеага бағишланган митингни Олмаота шаҳар партия комитетининг биринчи секретари П. И. Ерпилов очди. Митингда Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ҳозир бўлдилар. Қозоғистон Компартияси Олмаота область комитетининг биринчи секретари К. М. Аухадиев, Олмаота ип-газлама комбинатининг тўқувчиси Л. В. Кочетова, «Каркаринский» совхозининг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ж. Молдасанов, Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг академиги С. К. Кенесбаев, Қозоғистон Давлат университетининг студенти Е. Зиновьева нутқ сўзладилар.

ПАХТА ШТАБИ

Телефонлар: 337343 - 337604

МЕХАНИЗАТОРЛАР ЮТУҒИ

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шўрчи районидаги «Октябрь 30 йиллиги» колхози Сурхондарё областида биринчи бўлиб машина терими планини бажарди. Машиналар билан 2500 тонна пахта терилди. Ҳар бир машинанинг кўрсаткичи 100 тоннадан ошиб кетди. Механизаторлардан А. Ҳолиқов, И. Йўлдошев, Т. Аҳмедов, Ж. Мустафоев ва бошқалар ўзлари бошқараётган агрегатларнинг бункеридан ҳозиргача 180-200 тоннадан пахта тўкдилар. Колхоз механизаторлари мавсум охиригача яна 1000 тонна пахтани териб бериш мажбуриятини олдилар. Ҳар бир машина билан мавсум давомида камида 150 тоннадан пахта теришга қарор қилинди.

* * *

НАМАНГАН. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Косонсой районидаги Худойбердиев номли совхозининг Ленин орденли Сотиболди Темирзаев бешлиқ бўлим пахтакорлари йиллик халқ хўжалик планини 16 иш кунида бажарган эдилар. Давлат тайёрлов пунктларига етказиб берилган 850 тоннадан зиёд хом ашёнинг 80 процент бункерлардан тўкилди. Мавсумда 350-400 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган М. Мирзаева, И. Аббосов, Ҳ. Юсупов, А. Мирзараҳимов каби дала гвардиячилари ўз ваъдаларининг устидан чиқиш учун унумли меҳнат қилаётирлар.

Бўлим ишчилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, адир ерларнинг ҳар гектаридан 35 центнердан хирмон кўтариш, зарбдор йилда пландан ташқари 500 тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олдилар.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

НИШОН. «Самарқанд» совхози пахтакорлари ғалаба маррасидан ўтдилар. Давлатга пландаги 1600 тонна ўрнига 1800 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Далаларда 40 та терим агрегати унумли ишлатилди, 80 механик-ҳайдовчи ҳосилнинг ҳаммасини ўз агрегатларида териб беришди. Хўжалик заршунослари она-Ватанга яна 1200 тонна «оқ олтин» топшириб, зиммаларидаги юксак социалистик мажбуриятларини ҳам шараф билан бажариш учун курашмоқдалар.

ҒИЖДУВОН. «Гулистон» колхозининг «оқ олтин» ижодкорлари бу йил 1300 гектар майдонга уруғ қадаб, мўл ҳосил етиштирдилар. Улар она-Ватанга 4760 тоннадан ортиқ дурдона топшириб, халқ хўжалик планларини 101 процент бажаришди. Ҳосилдорлик гектар бошига 37 центнерни ташкил этди. Юксак ғалабага бугунгача ҳар гектар ердан 40-45 центнердан ҳосил етиштирган Б. Шарифбоева, Қ. Элов, С. Баҳрамов, У. Отаев, И. Холов, К. Зарипов, И. Убайдуллаев, С. Муқимов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадаларнинг азаматлари улкан ҳисса қўшдилар.

Хўжалик меҳнаткашлари ўз имкониятларини чамалаб чиқиб, давлатга яна 1800 тонна «оқ олтин» топширишга қарор қилдилар. Шундай қилиб, бу ерда ҳосилдорлик 50 центнерга етказилади.

РОМИТАН. «Октябрь 50 йиллиги» совхози пахтакорлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. Она-Ватанга 12 минг тонна юқори сифатли пахта етказиб берилди. Ҳосилдорлик 34 центнерни ташкил этди. Совхоз баҳодирлари эл хирмонига 18 минг тонна пахта топшириш мажбуриятини олишган. Гектаридан олинадиган ҳосил 50 центнерни ташкил этади. Хўжалик далаларида пахта йиғим-терими қизғин давом эттириляпти.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ФАРҒОНА. Ленинград районидаги Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий номли совхозининг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, олтмиш центнерчилик ҳаракатининг ташаббускори Абдуқодир Маҳмудов бошлиқ бригада меҳнаткашлари пахта тайёрлаш йиллик планини бажардилар. Улар тошлоқ ернинг ҳар гектаридан 34 центнердан пахта етиштирдилар. Бригада пахтакорлари ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

Н. ЗИЯЕВ.

Ўзбекистондаги учрашувлар қалбларимизда қолади

Осиё ва Африка ёзувчилари халқаро учрашувининг қатнашчилари республика билан танишмоқдалар. 12 октябрь куни улар группа-группа бўлиб, Тошкент области ва Мирзачўлга сафар қилдилар, Фарғона водийсида, Самарқанд ва Хивада бўлдилар. Бу сафарлар, Тошкентда ўтказилган кўпдан-кўп учрашувлар чет эллик адибларнинг республика ишчилари, колхозчилари, зиёлиларининг ҳаёти билан яқиндан танишувларига имкон берди.

Совет Иттифоқида энди бўлаётганим йўқ, совет кишилари билан ҳар бир учрашув мени шодон қилади ва руҳлантиради, деди Вьетнам ёзувчилари союзи бош секретарининг ўринбосари То Хоай Ўзбекистон информация агентлигининг мухбири билан қилган суҳбатида. Ҳозир икки қитъа адиблари биринчи Тошкент конференциясининг йигирма йиллигига бағишланган Осиё ва Африка ёзувчиларининг учрашувига келган эканман, Ўзбекистон ҳақида кўпроқ билмоқ учун мажлислардан бўш вақтимда зўр мамнуният билан фойдаланяпман. Таассуротлар жуда катта. Мен ва ижодкор ҳамкасбларим СССР тинч қурилиш билан банд бўлиб, уни жуда кенг кўламларда олиб бораётганлигининг бу ерда янги, салмоқли далилларини кўрдик. Ўзбекистон кишилари мени хурсанд қилишди. Уларнинг дўстлиги, бошқа халқларга ҳурмат билан қарашлари, инсоният уруш даҳшатларидан ҳоли бўлмоғи кераклигидан самимий манфаатдорликлари кўзга яққол ташланади. Ўзбекистондаги учрашувлар қалбларимизда узоқ вақт сақланиб қолади.

Юксак даражада ривож топган социалистик мамлакат — Совет Иттифоқида бўлиш менинг учун катта бир мактабдир, деди Замбия ёзувчилари миллий уюшмасининг бош секретари Стивен Мойо, бу ерда кўрганларимнинг ҳаммасини халқимга батафсил гапириб беришни ўз бурчим деб ҳисоблайман.

Биз, хорижий ёзувчиларнинг ҳаммаси тўғрисида ғамхўрлик қилиб, уларга диққат-эътибор берилаётганлиги, самимияти учун ўзбек халқига чуқур миннатдорчилик изҳор этгим келади, деди нигериялик адабиётшунос Име Икидде. Мен Ўзбекистоннинг анъаналарга бой маданияти билан унинг бутун ҳаёти билан ғоятда қизиқиб танишаман. Бу маданият мени ва бошқа ёзувчиларни янги-янги асарлар яратишга руҳлантиради.

Мирзачўлга қилинган сафар менда ўчмас таассурот қолдирди, деди ганалик шоир Атукве Окай. Совет кишилари асрлардан бери бўш ётган ерларни яшнаган ўлкага айлантирганликлари билан фахрланишга ҳақлидирлар. (ЎзТАГ).

ИДЕОЛОГИЯ ФРОНТИ ЖАНГЧИЛАРИ

ИЛҲОМБАХШ СУҲБАТЛАР

— Сифат ва самарадорлик — ўнинчи беш йиллик шиори,— деди агитатор пахтакорлар билан суҳбатни бошлаб.—Ҳаммамиз ана шу шиор остида ишлаб, яхши натижаларни қўлга киритмоқдамиз. Абдураим Абдураҳмонов бошлиқ бригада коллективи билан бўлган мусобақада ғолиб чиқдик. Хўш, Мелибой ака. сиз бунга қандай ҳисса қўшдингиз?

— Биздан ҳосилни сўранг ука, ҳисоб-китобга кўп ҳушимиз йўқ,—деди бригада бош сувчиси Мели Элмуродов.—Лекин мукофотга лойиқ ишлаяпмиз.

— Мусобақада ғолиб чиққанингиз учун олгансиз шу мукофотларни. Раҳмат сизга, —агитатор бригада аъзосини рағбатлантирди. —Бундан уч йил олдин шу ерлардан олинадиган ҳосил 35 центнерга ҳам етмасди. Меҳнатнинг тўғри ташкил этилиши ҳисобига ҳосилдорлик бурноғи йили 48, ўтган йили 50 центнерга етказилди. Бу йил эса олтмиш центнер учун курашиляпти. Ўтган йил А. Абдураҳмонов бошлиқ бригадага қараганда гектар бошига 13 центнердан кўп ҳосил кўтарилди. Одам бошига етиштирилгач пахта мусобақадош бригададагидан 2 тонна кўп— 8.6 тоннани ташкил этди. Ҳосилнинг машинада терилган кисми ҳам 13 процент кўп бўлди. Шу туфайли ялпи даромад қўшниларникидан 75 минг сўм ортиқ бўлди. Бу меҳнат самарасини кўрсатадиган рақамлар. Бунга фақат сувчигина эмас, механизатор ҳам катта улуш қўшган.

— Мен ўқувчим Орифжон механизаторлик касбини танлаганидан хурсандман, — дея гапида давом этди Азимжон Бадалов. — Маълумки, унинг отаси — ҳаммамизга таниш, ҳурматли ўқитувчи Очил Қобилов. У «Халқ маорифи аълочиси» нишонига сазовор бўлган. Ўғли эса пахтачиликда ҳурмат топяпти. Бу йил 200 тонна дур термоқчи.

Суҳбат теримчилар ғайратини жўшдирди. Иш янада қизғин тус олди. Кечки ҳисоб бугунги терим кечагидан 2 тоннага ошганини кўрсатди...

Азимжон Бадаловни Жиззах районидаги Ҳ. Олимжон номли колхозда ҳамма тажрибали агитатор дейди.

— Азимжон ака билан Субҳи Сандибоевалар колхоздаги 40 агитаторнинг энг ҳурматлиси. Улар колхознинг А. Мирзаев бошлиқ 6-бригадасига агитатор қилиб бириктилган. Устоз-шогирд ўқитувчилар мусобақа самарадорлигини оширишга катта ҳисса қўшиб келишяпти, — дейди колхоз партия комитетининг секретари Х. Эргашев. — Улар меҳнаткашлар дилига йўл топишади.

80 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнердан «оқ олтин» ҳосили етиштириш учун курашаётган бригада аҳли терим суръатини кун сайин авж олдиряпти.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

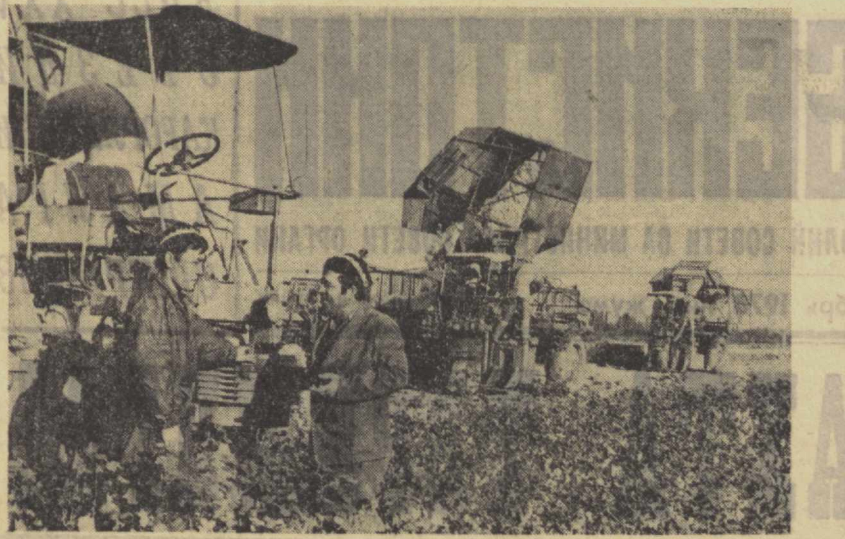

Тошкент область Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг ёш механик-ҳайдовчиси Ойсара Орзиқулова машина теримида суръатга қанот бахш этмоқда, у кунига бункерлардан 12 тоннадан ошириб дурдона тўкмоқда. Ойсара мавсумда 250 тонна пахта теришга сўз берган. Ўнгдаги суратда Ойсара Орзиқулова.

• • •

Наманган область Уйчи районидаги «Гулистон» совхози пахта далаларида 25 та терим машинаси юқори унум билан ишлатилмоқда. Теримда миқдор ва сифатга алоҳида эътибор берилмоқда. Чапдаги суратда: совхознинг бош агрономи Неъматжон Деҳқонбоев (ўнгда) механик-ҳайдовчи Неъматжон Ғаниев билан терим суръатини ошириш, пахта сортини яхшилаш ҳақида суҳбатлашяпти.

Ҳ. Ҳайдаров (ЎзТАГ) ва Т. Маҳкамов фотолари.

ҚОЛОҚЛАРСИЗ, САМАРАЛИ ИШЛАЙМИЗ

РОСТОВ-ДОН, 11 октябрь. (ТАСС мухбири). Ростов область партия ташкилотининг барча саноат корхоналари планларни бажарилишини таъминлаш борасидаги иш формаси ва методларини ўрганишга бағишланган Бутуниттифоқ семинари бу ерда икки кун давом этди. Семинар қатнашчилари тажриба ўртоқлашдилар, Дондаги бир қанча илғор заводларда, фабрикаларда бўлдилар, «Қолоқларсиз ишлайлик!» шиори остидаги мусобақанинг ташкил этилиши билан танишдилар.

Семинарда КПСС Ростов шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. И. Головец, КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари Л. А. Борисов, Ростов давлат подшипник заводининг катта мастери А. А. Шапко, СССР Госплани раисининг ўринбосари Н. П. Лебединский, КПСС Ленинград область комитетининг секретари А. П. Думачев, СССР Госснаби раисининг биринчи ўринбосари В. Н. Ксинтарис, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, Кемерово «Азот» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари В. Б. Хануков ва бошқалар сўзга чиқдилар.

КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов семинарда якунловчи нутқ сўзлади.

Семинар қатнашчилари бутун куч ва билимимизни партия XXV съезди қарорларини муваффақиятли суратда амалга оширишга сарфлаймиз, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ҳар томонлама оширишга астойдил ҳаракат қиламиз, деб КПСС Марказий Комитетини, ўртоқ Л. И. Брежневни ишонтирдилар.

И. В. Капитонов КПСС Ростов область комитетининг биринчи секретари И. А. Бондаренко, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари Б. И. Гостев, В. Ф. Фролов билан биргаликда областда бўлган чоғида «Ростсельмаш» заводига, Новочеркассидаги электровозсозлик, Ростовдаги вертолёт заводларини бориб кўрди.

ҲАММАНИНГ ЎРНИ

Учқўрғонликлар ташаббусига кенг йўл

ҲАМКОРЛИКДА ИШЛАЙМИЗ

Совет кишиларининг ҳар бир меҳнат куни янги-янги ташаббуслар, тажрибалар, қувончли воқеалар билан сермазмун бўляпти. КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларига ҳамоҳанг бўлган учқўрғонлик пахта усталари, пахта тозалаш ва ёғ-экстракция заводлари ходимларининг ватанпарварлик ташаббуси бизни янада улкан вазифалар сари илҳомлантиряпти. Айниқса, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев қардош Озарбайжон ССР пойтахти —Боку шаҳрига Ватаннинг олий мукофоти —Ленин орденини топширишга бағишланган мажлисда сўзлаган нутқида: «Ҳосил кўтаришнинг якунловчи босқичи бошланди. Бу босқич доимо энг мураккаб босқич бўлиши маълум... Вазият ҳосилни йиғиштириб олиш, ташиш ва қабул этишда банд бўлган, уни сақлаш ва қайта ишлаш учун жавобгар бўлган барча кишиларнинг куч-ғайратларини янада кўпроқ сафарбар этишни ва уларнинг баҳамжиҳатлик билан ишлашини талаб қилади» деб таъкидлади.

Колхозимиз меҳнаткашлари ва пахта қабул қилиш пунктимиз коллективи ўз ишларини ана шу кўрсатмага амал қилган ҳолда ташкил этдилар. Улар республика пахтакорлари рекорд ҳосилни қисқа вақт ичида йиғиштириб олишни мўлжаллаётганликларини чуқур ҳис этмоқдалар. Бу пахта пункти ва колхоз меҳнаткашлари вакилларининг бўлиб ўтган қўшма йиғилишида сезилиб турди. Унда пахтакорлар ва пахта тайёрловчилар олдида турган вазифалар атрофлича муҳокама этилди. Колхоз меҳнаткашлари зарбдор йилда мавжуд 1710 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олиш юзасидан ўз зиммаларига социалистик мажбурият олганлар. Шу долзарб кунларда колхозда барча меҳнаткашларнинг ҳамда техника воситаларининг сафарбарлиги таъминланяпти. Пахта тайёрлов пункти ҳар куни йиллик планга нисбатан 5-6 процент миқдорида «оқ олтин» қабул қилиб оляпти. Далаларда 29 та «зангори кема» тинимсиз ишлатилмоқда. Пахта йиғим-терими ипатоволиклар методи асосида ташкил этилган. Жума Норқобилов, Боборажаб Муқимов, Эшмамат Бозоровлар бошлиқ 60 центнерчи бригадаларда йиллик марра яқинлашиб қолди. Бу коллективлар терим суръатини тобора кучайтирмоқдалар.

Учқўрғонликлар таъкидлаганидек, ўзаро амалий алоқаларни кенгайтиришга ва йиғим-терим, пахта тайёрлаш, сақлаш, пахта ва чигитни қайта ишлашда мустаҳкам ҳамкорлик асосида янада юксакроқ натижаларга эришишга аҳд қилдик. Бу йил колхоз экин майдонининг ҳар гектаридан 45 центнер — 1977 йилдагидан 4,5 центнер кўп пахта олинишини таъминлайди. Пахта пункти 1977 йилдагига нисбатан хўжаликлардан 1200 тонна кўп ҳосил қабул қилиб олади. Сентябрь ойида давлатга топширилган пахта ҳосилининг асосий қисми машиналарда териб олинди. Колхоз билан пункт ўртасида тузилган шартнома асосида етиштирилган ҳосилнинг ҳаммаси тўхтовсиз қабул қилиняпти. Айни вақтда пахта навини, намлигини ва ифлослигининг сифат кўрсаткичларини ҳисобга олиб, уни турқумларга ажратиб комплектлаштириляпти. Пахта асосан бригада усулида қабул қилиняпти. Бригада составига товаровед, электромонтёр ва ишчилар бригадири киритилган. Лаборантлар зудлик билан келтирилган ҳосил сифати ҳақида ўз хулосаларини берадилар. Классификаторлар эса асосан пахта далаларида бўлишиб, қайси пайкалнинг пахтасини қачон териш, қандай қилиб тозалик ҳамда намлик нормасини таъминлаш ҳақида маслаҳатлар берадилар. Шу мавзуда колхоз раҳбарлари ва мутахассислари, механизаторлари, теримчилари ўртасида суҳбатлар ўтказадилар. Хусусан, уруғлик пахтани қабул қилиш ва сақлашга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқиляпти ва амалга ошириляпти. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти пахта пунктининг ишчи кучига бўлган эҳтиёжини тўла-тўкис қондиряпти. Социалистик мусобақани кун сайин кенг авж олдириб, пахта етиштиришни кўпайтиришни ва унинг сифатини оширишни таъминлаяпмиз. Пахта пунктида мавжуд учта бригада ўртасида, колхозда эса участкалар, бригадалар, механизаторлар, терим отрядлари, илғор теримчилар ўртасида мусобақа ташкил этилган. Илғорларга кўчма Қизил байроқлар, вимпеллар, пул мукофотлари берилади. Сентябрь ойининг охирги ўн кунлигида пахта пунктидан Рустам Эргашев бошлиқ бригада, колхоздан эса Эшмамат Бозоров бошлиқ бригада ғолиб чиқди. Қабул қилинган социалистик мажбуриятга кўра, 1978 йил ҳосилидан ишланадиган тола ва момиқнинг 100 проценти давлат стандартига мос бўлиши таъминланади.

Колхоз — пахта пункти— Денов пахта тозалаш заводи — Денов ёғ-экстракция заводи. Бу етиштирилган ҳосилимизни териш, тайёрлаш, сақлаш ва қайта ишлашда муҳим босқичлардир. Коллективларимиз мамлакатга юқори сифатли пахта ва пахта маҳсулотлари етказиб бериш йўлида куч-ғайрат кўрсатиб ҳамкорликда меҳнат қилаверадилар.

М. ШЕРҚОБИЛОВ,
Денов районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхози раиси.

Х. РЎЗИҚУЛОВ,
Денов районидаги Юрчи пахта қабул қилиш пунктининг мудири.

Андижон область Ленин районидаги «Правда Востока» колхозининг кўпчилик илғор пахтачилик бригадалари аъзолари ҳар йили планларини қисқа фурсатда бажарадилар. Улар бу йил ҳам анъанага амал қилиб, гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» кўтариш планларини муваффақиятли адо этдилар, ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш учун курашмоқдалар. Суратда (чапдан ўнгга) пешқадамлик қилаётган бригада бошлиқларидан И. Ёқубов, А. Мирзакаримов, И. Раҳимов, А. Муқимов, К. Мирзаевларни кўриб турибсиз. Улар бошчилик қилаётган бригадаларнинг аъзолари юксак мажбуриятларини ҳам тез кунларда адо этиш учун теримни кучайтирмоқдалар.

А. ТЎРАЕВ фотоси.

ЁЗУВЧИЛАР ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

ФАРҒОНАНИНГ АЛП ҚАДАМЛАРИ

Қўйини-қўнжини тўлдириб, ҳамма-ҳамма пайкалларда шиғил-шиғил ҳосил бўлдириб, зумрад куз ёруғ юз билан чақнаб турибди. Шимириб-шимириб нафас олиб, атрофга тўйиб-тўйиб тикилиб, деҳқон ҳимматига, жасоратига, заҳматига кўнгил-кўнгилдан олқишлар ёғилиб боради. Шундай кунларда дала кезмаган, боғу-роғлар ораламаган, хирмонлар тепасида бир пиёла чой ичмаган, деҳқоннинг ўзи минг машаққат билан яратган бўлиқ пайкалларга яна ўзи ҳаяжон билан, муҳаббат билан кўз ташлаб турганини, унинг шу кунлардаги ҳимматини, жўяклардан жўякларга ўтиб бораётганини кўрмаган, у билан суҳбатлашмаган кишилар ҳаётнинг гўзаллигидан, табиатнинг ширинлигидан бебаҳра қолиши ва яна ниманидир, алланиманидир йўқотиши хаёллардан ўтиб туради.

Далалар, деҳқон дилидай оппоқ далалар, боғбоннинг ўзидай саҳий, тўкин-сочин, шарбатли мевазорлар, очиқ ҳаво, қишлоқ йўллари, сокин йўллар, чек-чегарасиз тутзорларнинг энди-энди сарғишланиб бораётган қуюқ барглари, сизларни ким соғинмайди, сизларга ким талпинмайди?! Ахир сизларнинг бағрингизда бўлиш, бу — умрга умр қўшиш яшариш, юракларни ширин туйғуга тўлдириш эмасми?!

Шу ҳис, шу тўлқин билан ҳамроҳимизга қараймиз. Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари Абдуфаттоҳ Ҳамроалиев ҳар доимгидан ҳам ўйчан кўринади. У ниҳоятда жиддий, масъулиятли, нозик тадбирларни амалга ошириш йўлини хаёлида пишитаётганини пайқаш қийин эмас. Район партия комитети, халқ депутатлари район Совети ижроия комитети ва қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг пахта ҳосилини йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш бўйича колхоз ва совхозлар, уларнинг бўлимлари ўртасида Улуғ Октябрнинг 61 йиллиги шарафига ташкил этилган социалистик мусобақа ёшу қарини оёққа турғазди. Ўз қишлоғининг, колхозининг, совхозининг шаънини, даврalardаги ўрнини, обрўйини, ор-номусини ўйлаган ҳар бир жон бўйнига этак илиб, ўзини пахтазорда кўрсатяпти. Хўжаликларнинг раҳбарлари, механик-ҳайдовчилар, теримчилар, зиёлилар — қимирлаган жон борки, мусобақа пойгасида ўзиш пайида ғайратга-ғайрат қўшяпти. Ҳозир Абдуфаттоҳ Ҳамроалиевнинг ўйини мусобақанинг кейинги ўн кунлиги якунларини кўриб чиқиб, қабул қилинган ўтган кунги қарор тортяптимикан? Район кўчма Қизил байроғи ўтган ўн кунликда 30 процент пахта тайёрлаган Жданов номли совхозга (директори Абдуллажон Аҳмедов, партия комитетининг секретари Солижон Охунов) теккандир. Хўш, отни илдам қамчилаётган Охунбобоев номли совхознинг Навоий номли бўлими бугун неча процентга етаркин? Механик-ҳайдовчилар мусобақасида бугун хирмонга ким кўп пахта тўкаркин? 170 дан ортиқ терим машинаси ҳайдовчилари пойгасини ҳамма қизиқиш билан кузатяпти. Энг олдинга чиқиб олган Муроджон Умрзоқов, Ашурали Камолов, Собиржон Абдуллаев, Эсонбой Омонов, Жалол Ҳакимов сингари механик-ҳайдовчилар мусобақаси ниҳоятда ҳаяжонли бўляпти. Ўтган йили 320 тоннадан пахта териб, ҳурмат-эътибор топган бу азаматлар терим машинаси бункеридан ҳар куни 10-12 тоннадан «оқ олтин» ағдаряптилар.

— Уларни районимизгина эмас, бутун область танийди. Ана шу техника ихлосмандлари туфайли районимиз пахтани машинада теришда областда биринчи ўринда туради. Шу боисдан улар учун майдон кенг, — деб суҳбатга қўшилади район партия комитетининг иккинчи секретари Ўктамжон Ниёзов. — Баҳору ёз мўлжалимиз 28 минг тоннани машинада териш эди. Механизаторлар ғайрати билан бу режа терим қизғин кетаётган шу кунларда ўзгарди. Энди 30 минг тонна пахтани машинада териб олишга ҳаракат қиляпмиз.

Ўктамжон Ниёзов ана шу аҳди-паймон жангида тер тўкаётганлар ҳақида гапираётганда биринчи секретарнинг қўлига кимдир қоғоз тутқизди.

«Район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Абдуфаттоҳ Ҳамроалиевга

РАПОРТ

Бригадамиз аъзолари 50 гектар ерда мўл ҳосил етиштириб, теримга уюшқоқлик билан киришди ва шу кунгача ҳар гектардан 35 центнердан «оқ олтин» топшириб, йиллик планни хатлаб ўтдик. Ҳосилнинг 95 проценти машинада терилди. Мажбуриятимиз — ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш.

Жданов номли совхозининг «Победа» бўлими бригада бошлиғи Расулжон Насриддинов».

— Баракалла, Расулжон! Ҳамманинг дилидан ана шу олқиш ўтди. Расулжон ёлғиз эмас, Шу совхоздан Мамажон Тўйчиев, Лолахон Турғунбоева. Охунбобоев номли совхоздан Турсунбой Болтаев, Калинин номли совхоздан Жўрабой Маматқулов, Ғафуржон Тожиев, Одилжон Ёқубов, Аъзамжон Ёқубов ва бошқа бригадаларнинг йиллик маррадан ўзганликлари ҳақидаги рапортлари ҳам аллақачон район «Ғалаба» газетаси орқали бутун районда маълум бўлган. Бундай рапортлар бирин-кетин келиб турибди. Абдуфаттоҳ Ҳамроалиев рапортларни гоҳ йўлда, райком биносида, гоҳ чўлда, дала шийпонида, хирмонда ва гоҳ даладагиларга хизмат кўрсатиб юрган медицина ходимлари билан суҳбатлашиб турганда қабул қилиб олади. Гўё ғалаба рапортлари билан изма-из юргандай. Райкомнинг биринчи секретари кузнинг бу илк қувончларига осонликча етилмаганини, беҳаловат кунларнинг, уйқусиз тунларнинг, меҳнатнинг ва яна меҳнатнинг илк меваси эканини ҳақида гапириб, бу ўн кунликда область кўчма Қизил байроғини қўлга киритиш имконияти борлигига тўхталади. Бу кўчма Қизил байроқларга интилганлар озми?! Байроқдор Риштон ва Олтиариқ суръатни яна оширяпти. Шу кунларда кунлик пахта топширишда Фрунзе райони уларга етиб олди. Қўшни районларнинг шиддати, шуҳратли совхозлар ва колхозларнинг басма-баси кўнгилга тинчлик, кўзга уйқу берадими?!

Биз далалар завқи-шавқи билан сархушмиз. Ҳамроҳимиз Абдуфаттоҳ Ҳамроалиев эртанинг режаси, терим масъулияти, янги резервлар бағрида қишлоқдан қишлоққа, пайкаллардан пайкалларга ўтиб боради. Далалар кўнгилни ёриштиради. Қайси пайкалга назар ташламанг, ҳосил тиралиб ётибди.

Саҳий куз мажбуриятни ўзгартирди. Она-Ватанга 52 минг тонна пахта топшириш ваъдаси билан баҳору ёз манглай терларини жўяклар орасига тўккан Фрунзе райони деҳқонлари энди «54 минг тонналик хирмон яратамиз» дейишяпти Бу ваъдада район партия, совет, комсомол, касаба союз раҳбарларининг овози, карвонбоши Охунбобоев номли, Жданов номли совхозларнинг, ўнлаб бригадирларнинг, неча юзлаб ишчилар, дарғаларнинг овози эшитилиб турибди.

Кўнгилларнинг қаъри-қаъридан чиқиб келаётган вафо тўла бу нидо терим суръатини кун сайин ошириб бораётган Ўзбекистон ва Бувайда, Риштон ва Қува пахтазорларини, саховатли далаларни тутиб кетгандай.

Биз Қува районидаги юқори ҳосилли Охунбобоев номли колхозда бўлганимизда ажойиб, киши дилини тўлқинлантириб юборадиган воқеалар шоҳиди бўлдик. Колхоз раиси, номи областдагина эмас, республикада ҳам яхши таниш бўлган пахтакор Турғунбой Мамадалиев билан суҳбатлашиб турар эканмиз, ярим соатлар чамасида катта йўлдан пахта заводи томон «оқ олтин» юкланган ўнлаб прицеплар ўтиб кетганини кўрдик. Далалар томон йўл олганимизда эса бу манзара ҳиёл ўзгарди. Энди пахтазорлар қаърини катта йўл билан туташтирувчи дала йўлларидан магистрал йўлга пахта карвонлари бамисоли ирмоқлардай оқиб чиқаётгани кўзга яққол ташланиб турарди. Ҳа, далаларда пахта булоғи қайнаб тошаётган эди. Бу оппоқ ирмоқлар — охунбобоевликлар аввал баҳорда тантанали сўз бериб айтганларидек, гектаридан ўртача 45 центнердан «оқ олтин» топшириш йўлидаги шиддатли курашни ўзида ифода этаётган, районнинг, областнинг, республиканинг улкан хирмонини суръат билан юксалтиришга ҳисса бўлиб қўшилаётган ўнлаб, юзлаб, минглаб тонналаб пахта эди...

— Ҳў, анави дала йўлида кўринган прицеплар Замиранинг бригадасидан келяпти, — дейди раис олисда патиллаб келаётган тўртта пахта юклаган транспорт воситаларини кўрсатиб. — Айтмоқчи, Замира кимлигини сизларга айтганим йўқ, шекилли? Даштдаги бригада бошлиғи. Яхшиси, бориб гаплашa қолайлик...

Машина қишлоқни орқада қолдириб, юқорига. Арсиф адирлари томон ўрлаб кетди. Бирор ўн километр масофа босиб ўтилгач, атрофи кўз илғамас пахтазорлар билан ўралган чоғроқ дала шийпони ёнига келиб тўхтадик. Хў, нарида, пайкал четида оқ-қизил дуррали 8-10 нафар қизлар, пахта юклаётган прицеп кўринарди.

Биз қизлар бригадаси иши билан атрофлича танишдик. Бригадир Замира Нуралиева ҳали 19 га ҳам кирмаган, ўрта бўй, кўринишдан дадилгина, кўзларида ўт чақнаган, очиқ чеҳрали қиз экан. У ўзининг тўққиз дугонаси — Шаҳриҳон Умрзоқова, Карима Алиева, Шаҳодат Алиева, Мавлуда Раҳимова, Шаҳзода Содиқова, Озода Мирзалиева, Ҳосият Маматова, Санобар Мамажонова, Илтифот Жалилова, Ҳимоят Ҳамдамовалар билан биргаликда илк баҳордан бери қир этакларидаги шу даштда 50 гектардан зиёдроқ тошлоқ майдонларда пахта етиштириб келишади. «Кечагина 10-синфни битирган шу қизларга қараб туриб, —дея ҳикоясини давом эттиради раис, — уларнинг ғайрат-шижоатларига ҳайрон қоласан киши. Дашт ерларнинг қишлоқ жойдаги бригадалардан фарқи катта, албатта. Лекин қизларимиздан бирор оғиз шикоят ёки бўлмаса чарчадик, зерикдик деган гапларни эшитганимиз йўқ. Мен аввал баҳордаёқ, яъни шу бригада бошлиғи Замира Нуралиева колхоз идорасига кириб, «Амаки, ўн қиз битта маслаҳатга келдик, шу даштдан 50 гектар ер ажратиб бермайсизми? Бир ишлардик-да» дегандаёқ, бу қизлар ишни ора йўлда қолдириб кетишмасмикан, деб шубҳаланган эдим. Йўқ, ундай бўлмади. Қизлар қатъиятли экан. Деҳқон болаларда. Ўзларингиз кўрдиларингиз, ораларида тантиқлари, таманнолари йўқ. Ахир, дала оёғининг тирноғидан тортиб сочигача бўяйдиган оқбилакларнинг жойи эмас!

Раис яна бир гапни қўшиб қўйди. «Қизлардан тўрттаси қишлоқ хўжалик институтининг сиртқи бўлимларига кириб ўқишмоқчи. Бошқалари ҳам техникумларда сиртдан ўқишга орзуманд.

Чиндан ҳам тошлоқ жойларда 50 гектар майдонда 45 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилган, маррага тез яқинлашиб келаётган чевар-чечан қизлар эртанги куннинг ҳақиқий соҳибалари эканлиги кўзга яққол ташланиб турибди.

Киши қанча юрт кезса, эл ораласа, очиқ кўнгил, серзавқ, тўпоригина, соддадил одамларга шунча кўп дуч келар, ғаройиб воқеаларга шунча кўп шоҳид бўларкан. Яқинда Бувайда районида ҳам аломат-бир воқеанинг устидан чиқдик Райкомнинг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мақсудали Ҳайдаров суҳбат вақтида бизга «Партия XXII съезди» колхозида ўнлаб Мамадали исмли одамлар борлиги, уларнинг ҳаммасиям ўз ҳалол меҳнати билан эл-юрт ўртасида обрў-эътибор топган адашлар эканлиги ҳақида гапириб қолди. Шулардан бир нечтаси бригада, звено бошлиқлари бўлиб ишларкан. Айниқса, колхознинг чўл зонасида бригадир бўлиб ишлаётган икки Мамадали ҳосилдорликдаям, терим суръатидаям хўжаликда пешқадамлик қилаётган экан. Шу Мамадалилардан бири, яъни Мамадали Усмонов юқорида айтиб ўтилганидек, мураккаб шароитларда 100 гектар майдонда пахта етиштиради. Мажбурияти ҳам унча-бунча эмас, гектаридан 45 центнердан! Бу айтмоққа осон! Райком секретарининг таъкидлашича, чўл шароитида бундай юқори ҳосил етиштиришнинг деярли сири йўқ. Гап шундаки, Мамадалининг қадами даладан узилмайди, одам кучидан, сувдан, техникадан ғоятда уддабуронлик билан фойдаланади. У битта гапни такрорлагани-такрорлаган вақтнинг сарбозорчилигига борган, ҳадеб соатига, қуёшга қарайверадиган деҳқон чинакам деҳқон эмас! Унинг ўзи айтган сўзига қатъий амал қилади. Адаши, яъни, Мамадали Аҳмедов эса дастлабки йиллари гектаридан 30-33 центнердан ҳосил олиб келарди, бу йил Усмонов билан бўйлашаман, деб турибди. Иккиси мусобақадош. Бир-бирининг даласини, ҳосил чўғини очиқчасигаям, яширинчаям кўздан кечириб туришади. Кўзлари — иккала бригада топшираётган кундалик пахта сводкасида. Рапортниям бир кунда беришса ажаб эмас, лекин зўр, бу Мамадалилар!

Биз район коммунистлари етакчисининг маслаҳати билан Мамадалилар бригадасида бўлдик. Мамадали Усмонов чиндан ҳам райком секретари таърифлагандек, вужудидан ғайрат ёғилиб турган, очиқ чеҳра, соддагина, гаплари маъноли йигит экан. «Мажбуриятимизни бажармагунча даладан чиқиш йўқ, — дейди у чанг-ғубор қўнган дўпписини қоқиб бошига кияркан, — гапимиз гап, сўзимиз сўз! Адашимнинг ҳам фикри-зикри шу, — дейди у қўшни бригада далалари томон ишора қилиб.

Бу — Фарғона деҳқонининг, райкомнинг бюро аъзоси бўлмиш бир сўзли, принципиал коммунистнинг сўзи. Деҳқон лафзи бу!

Халқимизда қанақа исм кўп десангиз, Аҳмаджону Маҳмуджонлар, Алижону Валижонлар, Аҳмадалию Мамадалилар кўп Октябрнинг саховатли шу кунларида ана шу Аҳмадалию Мамадалилар, Алижону Валижонлар яна юзлаб, минглаб исм эгалари бўлмиш деҳқонлар пахтазорларда, Фарғонанинг оппоқ дур билан қопланган пайкалларида фидокорлик кўрсатмоқдалар. Уларнинг ғайрат ва шижоатини чўлқуварлар маскани бўлмиш Ёзёвонда ҳам, Яйпану Бешариқда ҳам, Бувайда-ю Олтиариқ далаларида ҳам кўриш мумкин. Қудратли техника, агрегатлар штурваллари ана шу азаматлар, ўтюраклар қўлида.

...Бутун Фарғона далаларида суронли ҳаракат, тинимсиз меҳнат ҳукмрон. Қарийб 600 минг тонналик область хирмони ана шу шиддатли кураш жараёнида кун сайин бўй чўзиб, юксалиб бормоқда.

Йўлдош СУЛАЙМОН,
Охунжон ҲАКИМОВ.

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!

45 ЦЕНТНЕР УЧУН

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш юзасидан партия XXV съезди белгилаб берган вазифалар ҳамда КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларини ҳаётга изчиллик билан татбиқ этаётган деҳқонларимиз улкан зафарларни қўлга киритмоқдалар. Ўртоқ Л. И. Брежнев Озарбайжон ССР пойтахти Боку шаҳрига Ленин ордени топширишга бағишланган йиғилишда таъкидлаганидек, кундалик ишларимизнинг кўплиги, келгусида бажаришимиз лозим бўлган вазифаларнинг улуғворлиги колхозимизда ҳам меҳнат жараёнларини активлаштириб юборди.

Пахтакорларимиз яқин-яқинда пахта ҳосилдорлигини 25 центнерга етказиш, ялпи ҳосилнинг ҳеч бўлмаганда 50 процентини машиналар билан йиғиштириб олишга эришишни орзу қилардилар. Бу орзу аллақачон рўёбга чиқди. Бугун бутун хўжалик коллективининг аҳди — ҳосилдорликни ўтган йилдагидан 8 центнер ошириш ва ялпи ҳосилнинг 85 процентини машиналар билан йиғиштириб олишдан иборат. Бир йилда машина терими ҳажмини 15 процент оширишнинг ва ҳосилдорликни 45 центнерга етказишнинг ўзи бўлмайди, албатта. Деҳқонларимиз ва механизаторларимиз бунга пухта замин яратдилар. Далаларимизда мажбуриятга яраша ҳосил бор.

Умумхалқ мусобақасига қўшилган пахтакорларимиз об-ҳаво шароити ноқулай келганлиги сабабли юз берган қийинчиликларни мардонавор меҳнатлари билан бартараф этишди. Мавжуд 2330 гектар майдоннинг ярмидан кўпроғига чигитни қайта экишга тўғри келган эди. Ана шу майдондаги ғўзани ҳам нормал ривожлантиришга муваффақ бўлдик. Кўпчилик бригадаларнинг коллективлари 50-60 центнерлик маррани эгаллашни таъминлайдиган даражада мўл ҳосил тўпладилар. Ортиқбой Раҳматов, Зоир Аҳмедов, Шукур Тошматов, Мамат Ҳошимовлар раҳбарлик қилаётган бригадалар шулар жумласидандир.

Биз бу йил давлатга икки минг тонна уруғлик пахта топширишимиз керак. Уруғлик пахта етиштириш ва тайёрлаш катта давлат аҳамиятига молик вазифа эканини яхши биламиз. Унинг сифати аъло бўлиши зарур. Чунки келгусида пахта етиштиришни кўпайтириш, кўп жиҳатдан, шунга боғлиқ. Буни назарда тутиб, уруғлик пахтани тезроқ териш ва давлатга сотиш планини барвақт бажаришга ҳаракат қилиш билан бирга, унинг сифатига ҳам алоҳида эътибор беряпмиз.

Ҳозир мингдан зиёд теримчи уруғлик пахтани териш билан банд. Ҳар куни 150-160 тонна уруғлик пахта хиллаб ва саралаб териб олиняпти. Мамлакат Мамаюсупова, Рихсиой Абдуллаева, Норой Умарова, Турсуной Ҳайдарова, Нишоной Юсупова сингари илғор теримчилар ҳар куни 140-150 килограммдан аъло сифатли пахта теришяпти. Улар уруғлик учун фақат ғўза тупларининг қуйи қисмида дастлаб пайдо бўлган бўлиқ кўсакларнинг яхши пишган, чигити тўқ пахтасини теришяпти. Касалланган ғўза тупларининг пахтаси уруғлик пахтага аралаштирилмаяпти.

25 сентябрда машина теримини бошлаб юборган эдик. Ҳозир далаларда 70 та терим агрегати юқори унум билан ишлатилаётир. Ҳар куни 550—600 тонна пахта териляпти ва тайёрланяпти. Бу, йиллик планнинг 5-6 процентини ташкил этади.

Йиғим-терим ипатоволиклар методи асосида ташкил этилган. Учта терим-транспорт отряди тузганмиз. Барча ҳосилнинг 85 процентини ана шу отрядлар йиғиштириб беради.

Кўпчилик моҳир механик-ҳайдовчилар ўз зиммаларига юксак мажбурият олиб ишлаб, теримда юқори унумдорликка эришмоқдалар. Ленин ва Октябрь Революцияси орденларининг кавалери Халил Йўлдошев мавсумда 400 тонна, Маматмурод Султонов, Абдуваҳоб Саломов, Ўктам Жўраевлар 250—300 тоннадан пахта териш ҳақида сўз беришган. Улар ҳар куни бункердан 8-10 тонна ва бундан ҳам кўпроқ пахта тўкишга эришмоқдалар.

Теримчилар ва механик-ҳайдовчилар ўртасида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш учун барча чораларни кўрмоқдамиз. Терим илғорларини рағбатлантириш учун колхоз правлениеси ва партия ташкилоти иккита кўчма Қизил байроқ, звеноларароро еттита вимпель таъсис этди. Мавсумда ҳосилдорликни 50 центнердан оширган бригада бошлиғи ҳамда 300 тоннадан зиёд пахта терган механик-ҳайдовчи ҳам алоҳида мукофотланади.

Колхозимиз аъзолари КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Улар давлатга 1385 тонна дон, 150 тонна гўшт, 800 тонна сабзавот, 1200 тонна полиз экинлари маҳсулоти, 150 тонна мева, 210 минг дона тухум, кўплаб пилла, жун, қоракўл тери етказиб бериб, бу соҳадаги планларни ошиғи билан адо этганликлари бунинг далилидир.

Пахтачилик хўжалигимизнинг етакчи тармоғи Шу боисдан бутун куч ва имкониятларимизни етиштирилган мўл ҳосилни тез ва нобуд қилмай йиғиштириб олишга қаратмоқдамиз. Ватанга 8270 тонна «оқ олтин» сотиш юзасидан белгиланган планни 20 октябргача бажарамиз. Ялпи ҳосилни 10 минг тоннага етказамиз. Ҳосилдорлик гектар бошига 45 центнерга етади.

К. АЗИМОВ,
Жиззах районидаги Навоий номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

М. СУЛТОНОВ,
колхоз партия комитетининг секретари.

ПАХТА ШТАБИГА

Икки бригада зафари

Ғалаба районидаги Киров номли совхознинг Уткир Тўхтаназаров бошлиқ бригадаси 120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 29 центнердан хирмон кўтариб, пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини ошириб бажарди. Ҳосилнинг 90 проценти «зангори кема»лар бункерига тўкилди. Теримда Ҳ. Илёсбоев, Қ. Тўхтаназаров, М. Ҳасанбоевлар фаоллик кўрсатишди. Бу моҳир механизаторлар ўз агрегатлари билан ҳар куни 8-10 тоннадан пахта теришга эришаётирлар. Бригада аъзолари гектаридан 50 центнердан хирмон кўтариш учун курашмоқдалар. Улар социалистик мажбуриятларини 25 октябргача шараф билан бажаришга аҳд қилишди.

Янгийўл районидаги Калинин номли колхознинг Тожихон Ҳамробекова бошлиқ бригадаси ҳам зафар қучди. Гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарган бу бригада аъзолари ҳар гектар ер ҳисобига яна 15 центнердан «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олишди.

Т. ЮСУПОВ.

ПАХТАЗОР ИЛҲОМЛАРИ

КУНЛАР ҲОРИБ КЕТАЁТИР...

Кунлар офтобшувоқ, бир тутам,
Кунлар ҳориб кетаётир.
Олтин зумлар умрларни, бўтам,
Бошқариб кетаётир.
Кетаётир, кетаётир, кетаётир,
Вақт — давлат, таъкид этаётир.
Кимлардир етаётир,
Кимлардир етмаётир,
Тунлар эриб кетаётир.
Ҳавода рутубат зўр,
Ғужанак булутлар қорнин чертаётир.
Чархнинг эски ишвасини кўр,
Совуқ юлдузларни титаётир.
Титаётир, титаётир, титаётир,
Нотинч шоирдай қўшиқ битаётир.
Кимлардир етаётир,
Кимлардир етмаётир,
Табиат ёш ситаётир.
Сувлар фикрдай тиниқ,
Қуёш жадвалини йиртаётир.
Дилдирашган қушлар офтобжонга интиқ,
Турналар ўтаётир.
Ўтаётир, ўтаётир, ўтаётир,
Болалар мезон тутаётир.
Кимлардир етаётир,
Кимлардир етмаётир,
Зиқ нафаслар инжитаётир.
Ёзнинг қолганига, чаласига
Муҳаббат умид тутаётир.
Смена топшириб пахта даласига,
Ҳаёт бир мўъжиза кутаётир.
Кутаётир, кутаётир, кутаётир,
Пушти яноқлари бўртаётир.
Кимлардир етаётир,
Кимлардир етмаётир,
Ҳордиқларни унутаётир.
Кунлар офтобшувоқ, бир тутам,
Кунлар ҳориб кетаётир.
Олтин зумлар умрларни, бўтам,
Бошқариб кетаётир.
Кетаётир, кетаётир, кетаётир,
От чопган чапдастлар ютаётир.
Кимлардир етаётир,
Кимлардир етмаётир,
Вақт коммунизмга хизмат этаётир.

Султон АКБАРИЙ.

ПАХТАМ НЕЧУН ОҚ

—Неча ёшдасан,—деб сўрадинг ўғлон,
Тарихим милоддан ҳатто қадимроқ
Билганим кўз ёши, алам ва ҳижрон,
Ана шундан менинг юзларим оппоқ.
—Қуёш фарзанди, деб атарлар сени,—
Десам, дединг: Асли онам шу тупроқ.
Отам, ҳа, қуёшдир — бил фарзанд буни,
Ана шундан менинг юзларим оппоқ.
Десам: Сув, ҳавога экансан яқин,
Дединг, Сув, ҳавосиз — ўртагай фироқ;
Бемаврид бўлмаса сел, жала, чақин,
Ана шундан менинг юзларим оппоқ.
Десам, Инсон сенсиз ҳеч яшай олмас,
Дединг: Мен инсонсиз ҳеч нима бироқ:
У мени оқ тараб юрар ҳар нафас
Ана шундан менинг юзларим оппоқ.
Десам: Улуғлайман оқ яктак — пахтам,
Дединг: Мени улуғ этган одамдир ҳар чоқ.
Улуғлардан улуғ улардир бўтам,
Ана шундан менинг юзларим оппоқ.
Десам: Сени дерлар «кумуш», «оқ олтин»
Дединг: Балли, қадоқ у қўлларга боқ.
Кумуш ҳам, олтин ҳам ўша қўллар чин —
Ана шундан менинг юзларим оппоқ.
Десам: Сен эй, пахтам фахрим, бойлигим...
Дединг: Кимки севса бахт бергум —булоқ,
Биласан, жавоҳир тўла сандиғим,
Ана шундан менинг юзларим оппоқ.
Десам: Ўзинг қўшиқ, ғазал ва достон...
Дединг: Сўзинг бўлсин парвози янгроқ.
Бор экан дунёда оқ кўнгил деҳқон,
Ана шундан менинг юзларим оппоқ.
Десам: Оқшомлари куйлар эмишсан,
Дединг: Яхши топдинг, уйғоқман уйғоқ.
«Ҳар чаноқ— бир чироқ»— билиб демишсан,
Ана шундан менинг юзларим оппоқ.
Десам: Истиқболинг бошдан сўйлагил!
Дединг. Инсон борки, юрагим қайноқ.
Улар мени ўйлар, сен ҳам ўйлагил,
Ана шундан менинг юзларим оппоқ.
Десам: Кўкка кўтар хирмонни халқим,
Дединг: Пастда қолур қанча бобо тоғ...
Давлати, савлатим — дейдилар, балким—
Ана шундан менинг юзларим оппоқ.
Десам: Фазогача довруғинг кетди.
Дединг: Ойга мендан тикурлар байроқ.
Замон мени ўпиб, кўзига суртди,
Ана шундан менинг юзларим оппоқ.

Олимжон ХОЛДОР.
Андижон.

ПАХТАЗОРДА БЎЛСИН!

ЧЎЛҚУВАРЛАР РАПОРТИ

Фарғона область Киров районидаги «Бешариқ» совхозининг дашт ерларида деҳқончилик қилаётган Усмон Юсупов номли бўлим пахтакорлари катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Улар қарийб 300 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 19 центнердан пахта топшириб, йиллик планни муваффақиятли бажардилар. Давлат омборларига 558 тонна ўрнига 571 тонна «оқ олтин» топширилди.

Тайёрланган пахтанинг деярли 330 тоннаси «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. А. Аҳмедов, Р. Ҳасанов, А. Муродов каби пешқадам дарғалар ғалабага муносиб ҳисса қўшдилар. Чўлқуварлар яна гектаридан 6 центнердан, жами 170 тонна пахта йиғиб олишга қатъий аҳд қилдилар.

Шунингдек, Ленинград районининг Марказий Фарғона ерларида янги ташкил этилган «Меҳнатобод» совхози пахтакорлари ҳам илк зафар маррасига эришдилар. Ҳар гектар ердан 16 центнердан пахта ҳосили йиғиб олиниб, йиллик топшириқ ошириб адо этилди.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхознинг моҳир теримчиси Гулчеҳра Қаюмова (чапдаги сурат) ҳар куни хирмонга 160-170 килограммдан дурдона топширмоқда.

Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Раҳим Нарзуллаев (ўртадаги сурат) мавсумда машинада 600 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олган эди. Унинг шу кунгача терган пахтаси 450 тоннадан ошиб кетди.

ВЛКСМнинг 60 йиллиги шарафига 12 тонна пахта теришга сўз берган Тўрақўрғон районидаги Карл Маркс номли колхознинг чевар теримчиси Ўғилой Бакирова (ўнгдаги сурат) мажбуриятини тезроқ бажариш учун жадал меҳнат қиляпти, ҳар куни хирмонга 200 килограммга етказиб пахта топширяпти.

Я. Ботиров, Р. Ғофуров, К. Нажмитдинов фотолари.

МАВСУМ ЧОРРАҲАЛАРИДА

ҚЎЗЛАРИ ЙЎЛДА

Кўча чангитиб кўчма дўкон келиб қолди. Келди-ю, сотувчи атрофини ўраб олган теримчиларнинг саволларига тўтиқушдай бир хил жавоб қайтараверди.

— Ун борми?

— Йўқ.

— Қандчи?

— У ҳам йўқ.

— Атир совун, тиш чўтка, ёғ, упа-чи?

—Йўқ дедимку, бўлди-да.

— Бўлмаса нима бор?

— Газлама, қишки пальто, костюм-шим, тайёр куйлаклар бор. Қани оладиганлар борми?

Оладиганлар топилмади. Далада ишлаётганларга ҳар куни керак бўладиган майда-чуйда далабоп рўзғор буюмлари зарур эди. Кўчма дўконда эса бу нарсалар йўқ экан. Сотувчи «кутинглар, балки янаги гал олиб келарман», деб кулиб қўйди. Кўп ўтмай, машинасини ҳайдаб қўшни хўжаликка ўтиб кетди.

Амударё районидаги Ленин номли, Охунбобоев номли, «Партия XXII съезди» колхозлари, «Манғит» совхозида пахта йиғим-терими мавсумида дала шийпонига кўчиб чиққан теримчи ва механизаторлар район матлубот кооперацияси юборадиган кўчма дўконларни кутиб, кўзлари йўлда бўляпти. Аммо, бундай дўконлардан ҳамон дарак йўқ. Онда-сонда келадиганларида эса далабоп буюмлар топилмайди. Район матлубот кооперациясининг раиси Абдулла Усенов далада ишлаётганларга хизмат кўрсатиш учун 10 та кўчма дўкон ажратилгани ва 8 та сотувчисиз магазинлар ташкил қилинганлигини мақтаниб айтади. Аммо хўжаликларни кезиб чиқиб бу дўконлардан бирортасини ҳам учрата олмайсиз. Бундай аҳвол Қўнғирот, Чимбой районларида ҳам рўй беряпти. Истак шуки, матлубот кооперацияси раҳбарлари савдо ишларини далага кўчириб, теримчилар ва механизаторларга аъло хизмат ташкил қилсинлар.

* * *

НАВБАТ КУТИБ ҚОЛИШДИ

Дарвоза олдида Ленин номли колхознинг пахта ортган прицепли тракторлари тирбанд бўлиб кетди. Шовқин-сурон авжига чиқди. Кимлар ғижиниб, пункт раҳбарларининг бунақа «қойилмақом» ишларидан «ўргилар», яна кимлардир тарозибонни шоширииб, «тезроқ тортсанг-чи!» деб қистарди.

— Қаёққа шошасан, аввал ҳовлида юк бўшатолмай турган прицеплар пахтасини қабул қилиб олайлик, сўнг сизларга навбат келади, — дерди тарозибон ҳам гапини бермай.

Дарҳақиқат, пункт ҳовлисида ҳам юкини бўшатиш учун навбат кутиб турган тракторлар турна қатор бўлиб кетганди. Транспортёр ва пахта ғарамлашда ишлатиладиган бошқа механизмларнинг баъзилари ишласа, айримлари ремонт талаб бўлиб турганидан пункт даладан келтирилган ҳосилни тез қабул қилиб ололмаётган эди.

Чуст районидаги «Олмос» пахта тайёрлаш пункти мавсумга пухта тайёргарликсиз келди. Пункт мудири Султон Нишонов механизмларни ремонт қилиш, участкаларни ишчи кучлари билан мустаҳкамлаш тўғрисида вақтида ўйламади. Натижада эса пахта юклаб келган транспортлар ҳосилни тез бўшатиб, яна хирмондаги пахтани олиб келиш ўрнига тўрт-беш соатлаб навбат кутиб қолмоқда. Ҳозирги куннинг ҳар бир дақиқаси ғоят ғанимат эканлигини Султон Нишонов билармикан?

Расмларни А. Ҳолиқов чизган.

ПЛАНЕТАМИЗДА

«ҲАҚИҚИЙ ЖАСОРАТ»

ЛОНДОН, (ТАСС). Англиянинг етакчи газеталаридан бири «Таймс» Тошкент метрополитенини қурган совет мутахассисларининг техника жиҳатидан эришган ютуқларига юксак баҳо берди.

Газетанинг яқинда Ўзбекистон пойтахтига келиб кетган мухбири бундай деб ёзади: «Мармар, нақш ва гранит билан безатилган кенг-кенг станциялар республиканинг тарихи ва маданияти тўғрисида ҳикоя қилади, улар Тошкент метросининг фахридир». Тошкент Совет Иттифоқининг метро қурган еттинчи шаҳридир. Аммо бу қадар актив сейсмик зонада метрополитен қуриш — ҳақиқий жасоратдир, деб ёзади у. Инженерлар олдида: баланд сейсмик активлик, сернам тупроқ ва жазирама иссиқ иқлимдан иборат учта катта-катта муаммолар турарди. Бу муаммоларнинг ҳаммаси ҳал этилган.

«Тошкент метросининг тарихи, — деб давом қилади «Таймс» 1966 йилги қаттиқ зилзиладан икки кун кейиноқ бошланди. Тайёргарлик ишлари 1972 йилда, қурилиш ишлари эса бир йилдан кейин бошланган ва ўнта станцияли линия бундан салкам бир йил илгари очилган».

«Ташметрострой» бошқарувчиси П. В. Семёнов раҳбарлигида олиб борилган Тошкент метросини лойиҳалашда Совет Иттифоқининг ҳамма чеккаларидан қарийб 350 мутахассис қатнашди, деб ёзади «Таймс». Метро 10 минг кўнгиллилар ёрдами билан планда кўзда тутилганидан барвақт очилган.

Ҳозир Тошкент метросида ҳар уч минутда поездлар келиб турибди. Улар ҳар 19 соатда Ўзбекистон пойтахти аҳолиси ва меҳмонларидан 170 минг кишини ташимоқда, деб ёзади «Таймс».

«ПЕКИННИНГ ЖАНУБИЙ ОСИЁДАГИ ТАШҚИ СИЁСИЙ НАЙРАНГЛАРИ»

«Международная жизнь» журнали ўзининг 1978 йил 9-сонида В. Володиннинг ана шундай сарлавҳали мақоласини босиб чиқарди. Қуйида шу мақоланинг қисқача баёнини келтирамиз:

Кейинги вақтларда ХХР дипломатияси Осиё мамлакатларида, жумладан Жанубий Осиёда анча актив ҳаракат қила бошлади. Хитой ҳозирги раҳбарларининг ташқи сиёсат соҳасидаги найранглари ўзининг экспансиячиликдан иборат шум ниятларини ниқоблашга, ривожланаётган мамлакатлар раҳбар доираларининг хушёрлигини бўшаштиришга, уларни маочилар сиёсати домига тортишга қаратилган. Пекин Жанубий ва Жануби-Шарқий Осиёга алоҳида эътибор бермоқда, чет эллик кузатувчиларнинг фикрича бу ерда у гўё «дўстлик юриши» қилмоқда.

Хитой раҳбарлари энди Ҳиндистонга ҳам хушомад қила бошладилар, ҳолбуки кейинги йигирма йил мобайнида Пекин Ҳиндистоннинг тинчликсеварлик сиёсатини ўзининг Жанубий ва Жануби-Шарқий Осиёда, умуман ривожланаётган мамлакатлардаги экспансиясини амалга ошириш йўлидаги катта тўсиқлардан бири деб билиб, унга қарши кенг миқёсда қўпорувчилик ишлари қилиб келган эди.

Пекиннинг халқаро майдондаги умумий ташқи сиёсий йўли муносабати билан Ҳиндистон жамоатчилигида Хитойнинг ниятлари самимийлигига тез-тез шубҳа-гумон пайдо бўлмоқда. Ҳиндистонда Пекин раҳбарларининг ҳақиқий ниятлари хусусида айтилаётган шубҳа-гумонлар мутлақо табиийдир. Кейинги бир неча ўн йил мобайнидаги Хитой тарихида у ёки бу мамлакат шаънига дўстона гаплар айтиб турилгандан кейин унга қарши ошкора нафрат, кенг миқёсдаги қўпорувчилик ҳаракатлари бошланиб кетганлигини, яна қайтадан хўжакўрсинга яхшилик ниятлари изҳор этила бошлаганлигини кўрсатувчи мисоллар жуда кўп.

Пекиннинг гегемончилик муддаоларида Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстона алоқаларга путур етказиш режалари алоҳида ўрин олади. Сир эмаски, Ҳиндистон парламентининг қуйи палатасига 1977 йил мартида бўлиб ўтган сайлов натижасида Ҳиндистоннинг сиёсий ҳаётида рўй берган ўзгаришлар ва ҳукуматнинг алмашиниши муносабати билан Хитой раҳбарлари Совет — Ҳиндистон алоқалари бўшашади, деб умид боғлаган эдилар. Хитой пропагандаси Совет — Ҳиндистон ҳамкорлигини обрўсизлантириш мақсадида иғвогарлик ишини анча кенгайтирган эди. Пекиннинг қўшни мамлакатлар ички ишларига аралашуви, улар ўртасига адоват уруғларини сочишга, шу давлатларни, аввало Ҳиндистонни сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан заифлаштириш мақсадида ички тартибсизликлар келтириб чиқариш йўлидаги уринишлар унинг буюк давлатчилик, гегемончилик сиёсатининг таркибий қисмидир. Кейинги вақтларда Пекин раҳбарлари Осиё регионидаги давлатларда «халқ урушлари» ва «революцияларни» кучайтириш тўғрисидаги чақириқларини бир мунча пасайтирган бўлсалар ҳам, аммо Жанубий ва Жануби-Шарқий Осиёдаги воқеалар Хитойнинг бошқа мамлакатлар билан расмий дипломатик алоқалари борлигидан ёки шундай алоқалар ўрнатишдан ўша мамлакатлардаги ҳукуматларга қарши қўпорувчилик ишини кучайтириш учун қўшимча имконият сифатида фойдаланаётганлигидан далолат бериб турибди. ХХР раҳбарлари «партиялар ўртасидаги муносабатлар ва давлатлар ўртасидаги муносабатлар турли нарсалардир», деган гапни айтиб, ўзларининг иккиюзламачилигини оқлашга уринмоқдалар. Пекин ана шундай гапларни ниқоб қилиб олиб, кўп йиллар давомида Осиё регионни мамлакатларига ўз агентларини кўплаб юбормоқда, Хитойпараст гуруҳлар ва ташкилотлар тузмоқда.

Маълумки, Хитой раҳбарлари Ҳиндистон Коммунистик партиясининг парчаланишига ва «параллел компартия» деб аталган партия тузилишига сабаб бўлдилар. Ана шу «параллел компартия» Пекиннинг буйруқларига итоаткорона бўйсунишдан бош тортгач, маочилар унинг обрўсини тўкишга уриндилар ва унинг сафларидаги экстремистларни ўз «ревизионист» раҳбарларига қарши кураш бошлашга, ундан «сиёсий, мафкуравий ва ташкилий соҳаларда» алоқани узишга чақирдилар.

Пекиннинг ташқи сиёсат соҳасидаги ўз шериклари билан муносабатларидаги иккиюзламачилиги турли давлатларни уриштириб қўйишга, улар ўртасидаги ўзаро алоқаларни издан чиқаришга ва шу тариқа улардан ҳар бирини яккалаб қўйишга қаратилган иғвогарлик ҳаракатларидагина намоён бўлиб қолмасдан; шу билан бирга Хитой раҳбарларининг чинакам, мустаҳкам яхши қўшничилик муносабатларини ўрнатиш учун бартараф этилиши лозим бўлган муаммоларни ҳал қилишни истамаётганликларида ҳам намоён бўлмоқда.

50-йилларнинг бошларидаёқ Хитой раҳбарлари қўшни мамлакатларнинг ерларига даъво қилиб чиқдилар, сал кейинроқ шу даъволарни амалга оширишга уриниб кўрдилар. Ҳиндистонга нисбатан ҳам шундай қилинди.

Пекиннинг буюк давлатчилик, шовинистик сиёсати катта хавф солаётганлигига яна бир сабаб шуки, Хитой раҳбарлари ва уларнинг чет эллардаги гумашталари ўз гегемончилик муддаоларини юзага чиқариш учун халқаро ва маҳаллий реакция билан ошкора блок тузиш йўлини тутмоқдалар, ўз мақсадларига эришишга кўмаклаша оладиган ҳар қандай кучлар билан иттифоқ тузиб ҳамкорлик қилишга ҳозиру нозир бўлиб турибдилар.

Американинг Ҳинд ва Тинч океанларида ҳарбий денгиз ва ҳарбий ҳаво базалари қуриши ва мавжуд базаларни кенгайтириши турли мамлакатларда норозиликлар тўлқинини юзага келтирди. Аммо Хитой, гарчи шу океанлар соҳилидаги давлатларнинг манфаатларини ҳимоя қиляпмиз, деб доимо таъкидлаётган бўлса ҳам, шу давлатлар халқларининг одилона талабларини қўллаб-қувватлаш учун ҳеч қандай чора кўрмади. Пекин сиёсатчиларининг сукутли розилиги билан АҚШнинг бошқа объектлари ҳам қурилмоқда. Хитой раҳбарлари эса империализмнинг янги таянч пунктлари пайдо бўлаётганини «пайқамасликка» тиришмоқда. Пекиннинг бу позицияси империалистик давлатларга манзур бўлмоқда.

Шундай қилиб, Пекин раҳбарларининг Осиёдаги сиёсати ўзгармай турибди, улар миллатчилик, буюк давлатчилик, гегемончилик йўлидан воз кечмоқчи эмаслар. Пекиндагиларнинг ўзлари ҳам буни унчалик яшираётганлари йўқ, аммо улар «маданий революция» давомидаёқ амалий синовдан ўтган эски концепцияларни янги ҳашамдор либосга буркашга, ҳозирги кун вазифаларига мувофиқ уларни безашга уринмоқдалар.

Хитойнинг Жанубий Осиё мамлакатлари билан муносабатлари тажрибаси «ранс Мао революцион ташқи сиёсат йўли»нинг: оғиздаги дўстлик ва яхши қўшничиликнинг қадр-қимматини; амалда эса территория даъволари қилиш, ички тартибсизликларни кучайтириш, бузғунчиликка ва ҳукуматга қарши қуролли кураш бошлашга гиж-гижлаш, қўшни мамлакатларни бир-бири билан жанжал бошлашга ундашдан иборат йўлининг ҳақиқий маъносини жуда равшан кўрсатиб турибди.

(ТАСС).

ТАШКЕНТ • 1958-1978

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ — АДАБИЁТЛАР ДЎСТЛИГИ

КУРАШЧАН АФРИКА АДАБИЁТИ

Осиё ва Африка мамлакатлари адибларининг биринчи халқаро Тошкент конференциясидан кейин ўтган 20 йил мобайнида икки қитъада улкан ижтимоий-сиёсий ҳамда адабий ўзгаришлар юз бердики, мен булар тўғрисида учрашувимизнинг тантанали очилиш маросимида сўзлаган нутқимда анча батафсил тўхталдим.

Энди «Совет Ўзбекистони» газетхонларига ўзим вакил бўлиб келган Жанубий Африка Республикасидаги аҳвол ва унинг адабиёти ҳақида сўзламоқчиман. Бу мамлакат ҳамон мустамлакачилар чангалида. У ерда ирқчилик, тенгсизлик ва зўравонлик ҳукмрон. Адабиёт, китоб нашри эса озчилик ҳисобланган оқ танлиларнинг изми-ихтиёрида. Шу сабабли Жанубий Африкада халқ учун зарур ҳаққоний китобни чиқариш ниҳоятда мушкул. Мамлакатнинг энг яхши ёзувчилари чет элларда яшамоқда ва уларнинг асарларини Жанубий Африка территориясида босиб чиқариш ман қилинган. Шунга қарамасдан, мамлакатдаги ҳақиқий аҳвол тўғри тасвирланган яхши бадиий китоблар яратилмоқда ва улар махфий равишда қўлдан-қўлга ўтиб ўқилаётир. Сўнгги йилларда Жанубий Африкада кўпгина ёш талантли шоирлар етишиб чиқди, улар турмуш ҳақиқатини рўй-рост ифодалайдиган ажойиб шеърлар ёзмоқдалар. Бу шеърлар ҳам жанубий африкаликлар орасида ниҳоятда қийинчилик билан тарқатилмоқда.

Ҳозир маҳаллий авторлар томонидан Жанубий Африкадаги реакцион режим ва унга қарши кураш мавзуига бағишлаб яратилган бир неча пьесалар пайдо бўлди. Аммо театр санъати ниҳоятда оғир аҳволда. Аввало, халқнинг чинакам ҳаётига бағишланган драматик асарларни ошкора намойиш қилиб бўлмайди. Бунинг устига, жиҳозлар ва моҳир актёрлар етишмаслиги, моддий муҳтожлик ҳам театр маданияти ривожи йўлидаги энг жиддий тўсиқлардир.

Барибир, мураккаб қийинчиликларга дуч келса-да, Жанубий Африкада адабиёт ва санъат аста-секин ривож топяпти. Осиё ва Африкадаги адабий ҳаракат бу ердаги ижодий жараёнга ҳам ҳаётбахш таъсир кўрсатмоқда.

Мен Совет Иттифоқида кўп марта бўлдим. Ўзбекистонга эса учинчи марта келишим. Дастлаб 1968 йилда Осиё-Африка ёзувчилари биринчи халқаро конференциясининг ўн йиллигини нишонлаш тантаналарида қатнашдим. Шундан кейин 1975 йилда Совет Иттифоқида бўлиб, унинг кўп жойларини бориб кўрдим, жумладан Ўзбекистонга ҳам сафар қилдим. Тошкент, Фарғона, Бухоро шаҳарларида, бир неча колхозларда, саноат корхоналарида ва фабрикаларда меҳмон бўлиб, оддий меҳнаткашлар — ишчилар ва колхозчилар билан учрашдим. Ана шу сафар таассуротлари асосида «Совет Иттифоқи бўйлаб саёҳат» номли очерклар ва мақолалар китобим майдонга келди. Унинг «Олтин йўл» номли салмоқли бир боби Ўзбекистонга бағишланган. Ўзбекистон менда ажойиб таассуротлар уйғотди. Энг муҳими шуки, Ўзбекистон ниҳоятда очиққўнгил, меҳмондўст ўлка. Бу ўлкага келганлар албатта илиқ ҳис-туйғулар билан, чуқур мамнун бўлиб, ўз юртига қайтади. Тошкент шаҳри эса замонамизнинг энг йирик сиёсий марказларидан бири сифатида машҳур бўлиб қолди. Бунинг устига, у ям-яшил ва гўзалликка бой бир шаҳар сифатида ҳам келганларни мафтун этади. Унинг ана шу гўзаллиги янада барқ уриб, равнақ топаверсин.

Ижодий режаларим ҳақида. Ҳозир мен янги романимнинг босилиб чиқишини кутиб турибман. У Англияда нашр қилинмоқда. Бу романим Жанубий Африкадаги миллий озодлик курашларига бағишланган. Бошқа асарларимда мен асосан шаҳар одамлари ҳаётини ва образини акс эттирган бўлсам, бу китобимда Жанубий Африка қишлоқларининг аҳволига мурожаат қилдим. Асар Бандустан системасига, ирқчилик сиёсатига қарши руҳ билан суғорилган. Ирқчилар маҳаллий аҳолини камситиб, маълум районларда алоҳида ажралиб яшашга мажбур этишади. Бандустан системасининг моҳияти ана шундай. Роман рус тилига ҳали таржима қилинмаган, шу сабабли уни шартли равишда «Халоскор қушлар замони» деб аташ мумкин. Бундай ном маъжозий маънони англатади. Маълумки, табиатни ва ҳосилни зараркунанда ҳашаротлардан тозалайдиган қушлар бор. Романдаги зараркунанда ҳашаротлар — ирқчилар, мустамлакачилар рамзидир. Қушлар эса Африка заминини зараркунандалардан, мустамлакачилардан халос этиш учун муросасиз кураш олиб бораётган ажойиб кишилар тақдирини ўзида мужассамлаштиради.

Муқаррар шундай бир пайт келадики, Жанубий Африка зараркунандалардан халос бўлади.

Алекс ЛА ГУМА,
Жанубий Африка ёзувчиси, халқаро «Нилуфар» мукофоти лауреати.

Осиё ва Африка мамлакатлари адибларининг республикамиз пойтахтида бўлаётган халқаро учрашуви қизғин давом этмоқда. Учрашувнинг иккинчи куни Тошкент Санъат саройида икки қитъа ёзувчилари билан алоқа қилувчи Совет комитетининг кенгайтирилган мажлиси ҳамда «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги: 20 йиллик йўл» мавзуида симпозиум ўтказилди. Бу суратлар учрашувнинг ана шу иккинчи кунидан лавҳалардир. Юқоридаги суратда — (чапдан ўнгга) қирғиз адиби, Ленин ва Давлат мукофотлари лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Чингиз Айтматов, Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи правлениеси биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Комил Яшин, Қозоғистон ССР Ёзувчилар союзи правлениеси секретари, халқаро Ж. Неру мукофоти лауреати Анвар Олимжонов. Пастдаги суратда — конференция қатнашчилари икки қитъа адабий ҳаракатининг органи — «Нилуфар» журналини кўрмоқдалар.

А. Тўраев фотолари.

БИЗНИНГ СУҲБАТ

ҲАЁТБАХШ КУЧ

Асеффа Гебре МАРИАМ, Эфиопия Ёзувчилар союзининг бош секретари

— Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг биринчи конференцияси 20 йиллиги кенг нишонланаётган шундай улуғвор кунларда энг аввало Уюшмага асос солган, шу тариқа икки қитъа ёзувчиларининг бирдамлик ҳаракати тарихида тарихий ишларни бошлаб берган улуғ кишиларга, уларнинг бетакрор, беминнат ташаббусларига таъзим қиламиз.

Уюшманинг бутун иши билан чуқурроқ, кенгроқ танишмоқ учун ўтган шонли 20 йил мобайнида Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари томонидан ўнлаб тилларда ёзилган юзлаб ва минглаб китобларнинг томлари нашр этилганлигини ва миллионлаб ўқувчилар мароқ билан ўқиб чиққанлигини бир тасаввур қилиш керак. Шахсан мен буни ҳамма вақт тасаввур этаман.

Учрашувимизни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев самимий табриклади. Дунёда барқарор тинчлик бўлиши учун толмас курашчининг илҳомбахш сўзлари Тошкентга ташриф буюрган ҳар бир чет эллик ижодкорни хурсанд этди. Ўртоқ Л. И. Брежнев Уюшма аҳамиятига ғоят тўғри баҳо бериб, шундай деди: «Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг уюшмаси тараққийпарвар санъаткор зиёлиларнинг намояндаларини антиимпериалистик асосда бирлаштирди ҳамда тинчлик, халқларни мустамлакачилик ва ирқчиликдан халос этиш ишига, озодлик, инсонпарварлик ва демократия идеаллари учун курашга салмоқли ҳисса қўшди». Табрикнома, бу ерда тўғри таъкидланганидек, Совет давлати ёзувчилар ўртасидаги хамкорликни кенгайтиришга ва маънавий бойликларни самарали равишда баҳам кўришга, дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга, холис ниятли кишиларни тинчлик учун, қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, империализмга ва янги мустамлакачиликка қарши курашни кучайтириш йўлида бирлаштиришга нақадар катта аҳамият бераётганлигининг яққол далилидир.

Биз, ёзувчилар асарларимизда, сўзларимизда халқларимизнинг орзу-умидларини ифодалаш билан бир вақтда бутун инсониятнинг ҳақиқий ва мустаҳкам тинчлик йўлидаги, тўла ва ёппасига қуролсизланиш йўлидаги курашидан иборат одилона ишга ўзимизни астойдил бағишлаймиз. Ўзимиз интиқ бўлиб кутган ва олдимизга мақсад қилиб қўйган янги дунёни тезроқ қарор топтириш учун тинмай ҳаракат қилаверамиз.

СПОРТ

ТЕННИС:

ОХУНБОБОЕВ ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАБ

Республика пойтахтининг «Динамо» теннис стадионида ўсмирлар ўртасида Бутуниттифоқ турнири баҳслари бошланди. Ёш теннисчилар учинчи марта ана шундай йирик мусобақада куч синашишмоқда. Мусобақа иштирокчилари республикамиз биринчи президенти Йўлдош Охунбобоев хотирасига бағишланган мазкур баҳсда ғолиблик қилиш учун шайланишган. Тошкентда 26 команда биринчилик учун ўзаро куч синашади. Мусобақа иштирокчилари жами 200 нафар теннисчидан иборат.

Ёш теннисчилар Бутуниттифоқ турнирининг тантанали очилиш маросими ҳам ўзига хос байрамга айланди. Мусобақа иштирокчилари саф тортдилар. Ўтган йилги турнир ғолиби, тошкентлик динамочи В. Маркин Бутуниттифоқ мусобақаси байроғини кўтарди. Шундан кейин, теннисчилар Йўлдош Охунбобоев ҳайкали пойига гулчамбарлар қўйишди. Дастлабки мусобақалар эса кучли тўртликни аниқлаш учун бошланди. Тошкентлик динамочилар бу борада ибрат кўрсатдилар. Тбилиси теннисчиларининг баҳслари ҳам мухлисларда яхши таассурот қолдирди.

Ҳозирча 1961-1963 йилларда туғилган қизлар орасида тошкентлик динамочи И. Чуракова, таллинлик О. Сашова, грузин теннисчиси М. Малацидзе ва донецклик Н. Чудаковалар кучли тўртликни ташкил этдилар. Мазкур ёшдаги ўсмирлар ўртасида грузин Р. Геворкян, днепродзержинсклик И. Дерновский, киевлик К. Кансеба ва тошкентлик В. Маркинлар муваффақият қозониб турибдилар. Шунингдек, тошкентлик В. Николаев билан И. Алматаевлар ҳам мусобақаларда юқори натижаларга эришиб, мутахассислар эътиборини қозонишди. Кучлиларни саралаш давом этмоқда.

ЧИМ ХОККЕИ:

«АНДИЖАНКА» — ҒОЛИБ

Тошкентдаги «Текстильщик» стадионида бир неча кун давом этган аёллар командаларининг Бутуниттифоқ якунловчи мусобақалари поёнига етди. Ҳал қилувчи баҳсларни кўтаринки руҳда ўтказган «Андижанка» командаси қизлари жами 8 очко жамғариб, ғолиблик қилишди. Мутахассислар андижонлик хоккейчиларнинг мусобақага пухта ҳозирлик кўришганлигини, тактик ва техник маҳоратларини алоҳида қайд қилдилар. Москва области ҳамда пойтахтлик спартакчилар еттитадан очко тўпладилар. Фақат тўплар нисбатига кўра фахрли иккинчи ўрин пойтахт области хоккейчиларига берилди. Мусобақада иштирок этган горькийлик спартакчилар, Тошкентнинг «Университет» командаси ҳамда Москва жисмоний тарбия институти спорт клуби қизлари ҳам ўз ўйинлари билан мухлислар эътиборини қозондилар.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

● **ШАХМАТ.** Жаҳон чемпиони А. Карпов билан тож даъвогари В. Корчной ўртасидаги кечиктирилган 13-партия ниҳоясига етказилмай туриб, томонлар ўзаро битимга келишишди. Умумий ҳисоб А. Карпов фойдасига — 5:4.

● **ФУТБОЛ.** Европа чемпионатида саралаш учрашувлари давом этмоқда. Олтинчи группага кирувчи коллективлар ўртасида бугунгача бешта учрашув бўлиб ўтди. Бунда Финляндия—Греция (3:0), Финляндия—Венгрия (2:1), СССР—Греция (2:0) командалар ўзаро куч синашдилар. Ўтган куни яна икки учрашув бўлди. Бунда совет футболчилари Венгрия терма командаси меҳмони бўлиб (0:2), имкониятни бой беришди. Греция—Финляндия учрашувида 8:1 ҳисоби қайд қилинди. Шундай қилиб, олтинчи группадаги командалар мавқеи қуйидагича бўлди:

	У	Ю	Д	М	Т	О
Финляндия	3	2	0	1	6-9	4
Греция	3	1	0	2	8-6	2
Венгрия	2	1	0	1	3-2	2
СССР	2	1	0	1	2-2	2

(СССР—Венгрия командаларининг такрорий учрашуви келаси йилнинг 19 май кунига мўлжалланган.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 —«Китоб сенинг ҳаётингда». 10.40 — «Баландлик». Бадиий фильм. 12.10 — «Халқ оҳанглари». 15.00 — Кинопрограмма. 15.40 —«Спектаклда музика». 16.30 — «Шахмат мактаби». 17.00 — «Москва ва москваликлар». 17.30 — «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Расмларда қуёш акси бор». 19.00 — «Жасорат». 19.30 — «Телевизион театр меҳмон кутади». 20.30— Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00— «Сингил». Музикали фильм, 1-серия. 23.05 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Концерт. 12.00 — «Қорли ўлка нафаси». Бадиий фильм. 18.00 — Мультфильм. 18.20 — «Ёшлик». 18.50 — «Муборак — Қашқадарёнинг янги райони». 19.15 — «Ахборот». 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — М. Исомиддинов ижро этади. 21.30 — «Вақт». 22.00— «Чорвачилик—зарбдор фронт». 22.15 — «Мешкобчининг ўлими» Спектакль, 2-қисм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Ганг қизи». Бадиий фильм. 20.10 — Ўқитувчилар учун консультация. 20.40—Ҳужжатли фильм. 20.55 — Янгиликлар. 21.15 —«Транспорт ва йўловчи». 21.35 —Фильм-концерт.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 —Область театрлари артистларининг концерти. 9.30 — Ўзбекистон ёш композиторларининг концерти. 11.15 —«Муборак — Қашқадарё харитасида янги район». 11.30 — Ўзбек халқ қўшиқларидан «Дугоҳ», «Чоргоҳ», «Ушшоқ». 12.00 — «Узбекистан индустриальный». 13.00 — «Гўшт етиштиришни кўпайтириш имкониятлари». 13.30 — Концерт. 14.00 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!» 16.10 — Концерт. 18.30 — «Совет турмуш тарзи». 18.45 — «Юность Узбекистана» 19.30 — «Мустақиллик ва суверенитет йўлларидан». 19.40— Оркестр куйлари. 20.30 — Москва. «Халқаро аҳвол: саволлар ва жавоблар». 21.15 — Концерт. 22.28 —«Чол ва денгиз» (радиопостановка). 23.35 — Лирик қўшиқлар.

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ
В. В. КУЙБИШЕВ НОМИДАГИ САМАРҚАНД ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
СИРТҚИ БЎЛИМГА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ИНСТИТУТНИНГ АГРОНОМЛАР, ЗООТЕХНИКЛАР ВА ЗООТЕХНИК ҚОРАКЎЛЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИГАН СИРТҚИ БЎЛИМЛАРИГА ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ СССР ГРАЖДАНЛАРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Сиртқи бўлимга кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган, конкурсда қобилиятли деб топилган, қишлоқ хўжалигида иш стажига, қониқарли характеристикага эга бўлган кишилар қабул қилинади.

Институтга кириш ҳақида ректор номига ёзилган ариза ягона формада топширилади.

Аризага: ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), олий ўқув юртига кириш учун характеристика, меҳнат дафтарчасидан (тасдиқланган) кўчирма, 286-формадаги медицина справкаси, бош кийимсиз тушилган 3x4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат **қўшиб топширилади.**

АРИЗАЛАР 15 ЯНВАРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ 1 ЯНВАРДАН 15 ФЕВРАЛГАЧА ЎТКАЗИЛАДИ.

Институтга кирувчилар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар: БИОЛОГИЯ (оғзаки), ХИМИЯ (оғзаки), ФИЗИКА (оғзаки), ЎЗБЕК (рус) ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ (ёзма).

Жадвалда белгиланган вақтда сабабсиз етиб келмаганлар кейинги имтиҳонларга киритилмайдилар.

Дастлабки имтиҳонлардан қониқарсиз баҳо олганлар кейинги имтиҳонларга қўйилмайдилар ва конкурсга қатнашиш учун ҳужжатлари қайта қабул қилинмайди.

Институтга кирувчилар ўзлари билан паспорт ва ҳарбий билетларини олиб келишлари керак.

Институт адреси: Самарқанд шаҳар, Карл Маркс кўчаси, 77-уй. Телефон 4-31-34.

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР — ОМОНАТ КАССАЛАРИГА

72-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1978 йил 7 октябрда Янгийўл шаҳрида бўлиб ўтди.

РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ҲАММА ОМОНАТ КАССАЛАРИДА САҚЛАНГАН ОМОНАТ СЧЕТЛАРИНИНГ ҚУЙИДАГИ НОМЕРЛАРИГА ЮТУҚЛАР ЧИҚДИ:

Счёт номерлари	Ютуқ миқдори ўртача омонат суммасига процент билан	Счёт номерлари	Ютуқ миқдори ўртача омонат суммасига процент билан
А-1000	25	А-525	25
А-40	25	А-589	25
А-82	25	А-614	100
А-129	25	А-672	50
А-163	200	А-716	25
А-235	25	А-752	25
А-262	25	А-761	25
А-308	25	А-800	100
А-341	25	А-876	25
А-388	25	А-903	25
А-407	25	А-925	25
А-473	25	А-960	25
А-485	50		

Счётларнинг сони 1000 дан ошган омонат кассаларида биринчи мингда қайси номерлар ютган бўлса, қолган мингларда ҳам шу номерлар ютгандир. Масалан, счёт №№ А-1040, 2040, 3040, 1082, 2082, 3082 ва ҳоказо.

Тираж комиссиясининг раиси — А. В. АБРУКИНА.

Тираж комиссиясининг масъул секретари — Р. С. БОНДАРЕНКО.

ОБУНА НАШРЛАРИ МАГАЗИНИ
(Навоий кўчаси, 42-уй) ва Ш. Руставели кўчаси, 64-уйдаги 5-М. Горький проспекти, 73-уйдаги 11-магазинлар

ҚУЙИДАГИ НАШРЛАРГА обуна қабул қилади

14 октябрь соат 10.00 да
АБУ АЛИ ИБН СИНО ТАНЛАНГАН АСАРЛАРИНИНГ

«ТИБ ҚОНУНЛАРИ» 5 китоб (рус тилида 6 томли).

Обуна пайтида олдиндан 7 сўм 80 тийин тўланади.

ОБУНАЧИЛАРГА ҚУЙИДАГИ ТОМЛАР БЕРИЛМОҚДА:

Адабий энциклопедия, 9-том (якунловчи).

Катта совет энциклопедияси, 29-том.

В. ИВАНОВ танланган асарлари, 8-том, (олдиндан берилган пул ҳисобига).

Я. ИВАШКЕВИЧ танланган асарлари, 5-том.

Ўсимликлар ҳаёти, 4-том.

И. С. ТУРГЕНЕВ танланган асарлари, 1-том (академик нашр).

И. ГЕТЕ танланган асарлари, 6-том.

А. ЧЕХОВ танланган асарлари, 12, 13-томлар.

Навбатдаги томларни китоблар магазинларга келтирилган кундан бошлаб 2 ойгача сақлаб турилишини эслатиб ўтамиз.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ
марказий илмий-тадқиқот лабораторияси бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир (фан доктори ва кандидати);
катта илмий ходим (2 ўрин);
кичик илмий ходим.

Конкурс муддати — 11 ноябргача.

Мурожаат учун адрес: 700140, Тошкент шаҳри, К-140, Чермет кўчаси, 103-уй.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги
ЛЕНИН ОРДЕНЛИ БУТУНИТТИФОҚ ПАХТАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (СоюзНИХИ)
1979 йил учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кундузги аспирантурага: ўсимликлар физиологияси, умумий деҳқончилик, мелиорация ва ўзлаштирилган ерлар деҳқончилиги, агрохимия, селекция ва уруғчилик, техника экинлари;

сиртқи аспирантурага: умумий деҳқончилик, мелиорация ва ўзлаштирилган ерлар деҳқончилиги, тупроқшунослик, агрохимия, селекция ва уруғчилик, ўсимликшунослик, техника экинлари, иқтисод, қишлоқ хўжалигини планлаштириш ва бошқаришни ташкил этиш.

Ариза ва ҳужжатлар 15 декабргача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1979 йил 1—15 январь кунлари ўтказилади.

Аспирантурага кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: институт директори номига ёзилган ариза, 2 та фотосурат (6x9 см.) билан кадрларни ҳисобга олиш бўйича шахсий варақа, таржимаи ҳоли, меҳнат стажи кўрсатилган характеристика (иш жойидан, камида 2 йиллик стаж), олий ўқув юртини тугатганлиги тўғрисидаги диплом нусхаси ва баҳолар ведомостидан кўчирма (нотариусда тасдиқланган), меҳнат дафтарчасидан кўчирма (иш жойида тасдиқланган), 286-формадаги медицина справкаси, илмий ишлари ёки танлаган ихтисоси бўйича реферат.

Мурожаат учун адрес: 702133, Тошкент область, Оққовоқ алоқа бўлими.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13/X да **Анна Каренина**, 14/X да **Пиковая дама**, 15/X да **Оловиддинининг сеҳрли шамчироғи** (12.00), **Бир актли балетлар** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/X да **Ганг дарёсининг қизи**, 14/X да **Ғариблар**, 15/X да **Ганг дарёсининг қизи**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13/X да **Тошкентнинг нозанин маликаси**, 14/X да **Олифта**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/X да **Тўй муборак, қари қиз** (19.00), 14/X да **Ишқ қурбонлари** (16.00, 19.00), 15/X да **Кўзингни каттароқ оч** (12.00, 19.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «МЎЪЖИЗАЛАР ЎЛКАСИ» ЦИРК ТОМОШАЛАРИ (19.30).

Ф. Энгельс номли Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти коллективи сиёсий иқтисод кафедрасининг катта ўқитувчиси Ф. Ҳошимовга онаси

Сотқиной ЧУТИБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, ГСП. Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси— 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-18, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42, Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.